

ΜΕΡΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

© 2006-2010 ΕΚΠΑ
ΔΟΓΩΔΟΣΙΑ

τὰς πραγματικὰς σχέσεις τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου. Τοσαύτας διαστάσεις ἐλαχεῖν σῆμαρον τὸ τοῦ Πανεπιστημίου ὥφ' ἀπόστας τὰς σχέσεις αὐτοῦ, φαστεὶς ἡ διοίκησις τεῦ θρύμχτος τούτου ἀποκιττεῖ χρόνον καὶ κόπον πολὺν ἐκ μέρους τοῦ ἀνωτάτου αὐτοῦ ἀρχοντος, οἱ δὲ συμπράκτορες, οἱ ἐπιτελοῦντες τὴν πανεπιστημιακὴν ἔργασίν, δέον καὶ πλείσινες καὶ λίαν ἐργατικοὶ νὰ ἀσιν, ὅπως δυνηθῶσιν διπλαντες δροῦ νὰ ἐπερχέσθωσιν εἰς τὴν ἀκριβή, ἐκπλήρωσιν, τῶν σπουδαίων αὐτοῦ ἀναγκῶν.

Ἐκ τοῦ σύνεγγυς, Κύριοι, κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἑμέρας Ηρυτανίας, εἶδον πολλὰ τῶν ἐν Γερμανίᾳ καὶ Δασνίᾳ πανεπιστημίων μετὰ πολὺν ἀπό τῶν ἐν αὐτῇ σπουδῶν μου χρόνον· ἔθαύμασκα τὰς ἐν ἑκατονταῖς γενομέναις μεγάλαις προσόδους εἰς τὰς ἐπιστήμας, καὶ ίδιας εἰς τὰς πρακτικὰς πειραματικὰς καὶ φυσικὰς ἀλλὰ χρεωστῶ νὰ ὑμολογήσω, ὅτι τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον, κατὰ πολλὰ βεβίως ἐκάπισιν θετεροῦν, ἐλαχεῖν ὄμως ὑπὸ πολλὰς σπουδαίας ἐπέφεις ἀνέπτυξιν ἀξίαν θευματοῦ. Ἡ ἀριθμητικὴ ἀνέπτυξις τῶν ἐν αὐτῷ ἐργαζομένων καθηγητῶν, ὑφηγητῶν καὶ φοιτητῶν προέρεται θευματοῦ εἰς τὸν ἀκαδημαϊκόν, ὅτι ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν πλησιάζει εἰς τὰς 3,000 περίπου, ἔρθησε δηλούντει σχεδὸν εἰς τὴν ἀριθμὸν τῶν ἐν τῷ ἐπιστήμῃ ἀσχολουμένων εἰς τὰ μεγαλύτερα ή τὰ τούτως ἀμέσως ἐπόμενα πανεπιστήμια ἐν Γερμανίᾳ. Ἡ ἀνέπτυξις αὕτη φρίνεται πως δισκινάλογος πρὸς τὸν πληθυσμὸν τοῦ Εθνους ἡμῶν· ίσως εἴπερ τὶς ἀκόμη, ὅτι ἡ ἐν Ἑλλάδι τὸν ἐπιστημῶν καλλιέργεια εἶναι μᾶλλον ποσοτικὴ οὐχὶ δὲ ἀνάλογος καὶ κατὰ τὸ ποιὸν. Ἀλλά, Κύριοι, τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον λαμβάνει τὰς πηγάδες του οὐχὶ μόνον ἐκ τῶν κατοίκων τῆς ἐλευθέρας Ἑλλάδος, ἀλλ' ἐν κύρῳ διατρέφονται πνευματικῶς τὰ τέκνα τῆς μεγάλης Ἑλλάδος καὶ τῶν ἀπανταχοῦ τῆς γῆς διεσπαρμένων Ἑλλήνων. Τὸ ἐν Ἀθήναις Πανεπιστήμιον εἶναι ὁ μέγικς πνευματικὸς πότερος, δὲ ἀρδεύων τὴν εὐρωπαϊκὴν, ἀσιατικὴν καὶ ἀφρικανικὴν Ἑλλάδα, ὁ μεταδίδων τὰ νάρκατά του καὶ εἰς τοὺς ἐν τῷ ἐπειρίᾳ Εὐρώπη διεπελούντας Ἑλληνας. Ἡ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον εἶναι, τέλος, τὸ μόνον ἐν τῷ Ἀνατολῇ ἀνώτατον πνευματικὸν καθίδρυμα, τὸ διπλὸν δύναται δικαιώς νὰ φέρῃ τὴν προσωνυμίαν ταῦτα, καὶ μετ' ὑπερηφανείας νὰ ἐπιδειξῇ τοὺς καρπούς, οὓς ἀπέφερε καὶ ἐξαναλούθει ἀποφέρειν εἰς πολλοὺς τῶν ἐπιστημονικῶν Ιλλαδῶν. Δέν εἶναι ἐπομένως ἀληθές, ὅτι

μόνον ὀριθμητικῶς ηὗξησε, καὶ ὅτι ὡς πρὸς τὰς ἐπιστημονικὰς προδόμους καὶ τὸ ποιὸν τῶν ταύτας καλλιέργειῶν διέμεινε στάσιμον τὸ Πανεπιστήμιον ἡμῶν. Ἐάν τις συγκείνῃ τὸ ἡμέτερον πρὸς τὰ τῆς Ἐσπερίας πανεπιστήμια, βέβαιως ὅφειλες νὰ δυολογήσῃ τὰς σπουδαίας ἡμῶν ἐλλείψεις, καθόσιν ἀναρίστειαι ίδιας εἰς τὰς πειραματικὰς καὶ φυσικὰς ἐπιστήμας. Ἀλλὰ ἡ καθηυστέρησις αὕτη εἶναι φρινόμενον φυτικὸν τῆς ἀναπτύξεως τῶν κοινωνικῶν σχεισιών τῶν ἑθνῶν, τῆς διαφόρου ἡλικίας αὐτῶν καὶ τῶν ἐν αὐτοῖς πανεπιστημάν. Καθὼς ὁ ὄργανισμὸς τοῦ ὀτερμοῦ εῦτω καὶ τὸ ἡθικὸν τοῦ πανεπιστημίου πρόσωπον ἔγει ὀνάγκην μικρὸν καὶ κατ' ἀλίγον νὰ φθίσῃ εἰς τὴν ωριμότητα τὴν ἀναγκαῖην πρὸς σπουδαίους πνευματικοὺς παραγωγὴν, καὶ τάπε ν' ἀργεῖση τὸ παραγωγικὸν αὐτοῦ στάδιον. Ἰσως μάλιστα τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον ὑπὸ τὴν ἐποφίν ταύτην προέβη ταχεῖ τῷ βέβατι. Ἐν τῷ βραχεῖ χρονικῷ δικαστήματι τοῦ βίου κύτου δὲν παρήγαγε μὲν βεβαίως σπουδαίας ἐπιστημονικὰ ἔργα, ἐν κύτῳ δὲν ἐγένοντα μεγάλαις ἀνακαλύψεις· ἀλλὰ τὸν κοινωνικὸν αὐτοῦ σκοπὸν ἐκπληροῦν, παρήγαγεν ἐπιστήμονας, πληρώσαντας ἀπάσας τὰς κοινωνικὰς ἀνάγκας, κατελαβόντας καὶ κατέγοντας τὰς ὑψίστας καὶ σπουδαιωτάτας τῆς κοινωνίας λειτουργίας. Πολλὰ δὲ ἐκ τῶν καθηρῶν αὐτοῦ πνευματικῶν τέκνων κατέλαβον καὶ κατέχουσι καὶ λίαν ἐπιτυχῶς διεξέγονται τὰς ἀνωτάτας ἐπιστημονικὰς λειτουργίας μέχρι καὶ αὐτοῦ τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτηρίου. Ἡδη δὲ, ὅτε συνετάχθη καὶ αὐξάνει πνευματικῶς τῇ ἀδικούποφ προσθήκη νέων ἐπιστημονικῶν δυνάμεων, εἶναι μεγίστη ἐλπίς δὲ ἐντὸς βραχίονος χρονικοῦ διεκτήματος ἔσεται εἰς θέσιν ν' ὑμιλλάται καὶ ὡς πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν παραγωγὴν πρὸς τὰ τῆς Ἐσπερίας πανεπιστήμια. Δέν εἶναι λοιπὸν δίκαιον νὰ παραγγειλθεῖται ἡ μέγιρ τοῦδε γενομένη ἀνέπτυξις τοῦ Πανεπιστημίου ἡμῶν, οὐδὲ νὰ τίθεται εἰς δισταγμὸν ἡ ἐν προτεγεῖ μέλλοντι χρόνῳ πραγματικὴ πρόσθιος αὐτοῦ εἰς τὰς ἐπιστήμας. Ἡ ἐνδελεχὴ τῆς Κυβερνήσεως μέριμνα πρὸς τελεοποίησιν τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτηρίου διὰ τῆς προσλήψεως τῶν δύον εἰδόν το ἀκταλληλοτέρων προσώπων, καὶ τῆς πληρώσεως τῶν πραγματικῶν αὐτοῦ ἀναγκῶν, δὲ ζῆλος τῶν ἐν κύτῳ ἐργαζομένων καθηγητῶν καὶ ὑφηγητῶν, οἱ εὐγενεῖς ἀγόνες τῶν πλείστων ἐκ τῶν ἐν κύτῳ φοιτώντων, ὅπως δυνηθῶσι νὰ φανῶσιν ἀξιοτέλειαν τοῦ ὑψηλοῦ αὐτῶν προορισμοῦ, νὰ δικαιωσωσι πολλοὺς τῶν ἐπιστημονικῶν Ιλλαδῶν. Δέν εἶναι ἐπομένως ἀληθές, ὅτι

δὲ καὶ τὰς τῆς οἰκογένειας καὶ τῆς Πατρίδος προσδοκίας, παρέχουσι τοῖς ἐνδιαφερομένοις πᾶσαν ἔλπιδα, διὰ τὸ Ἑλληνικὸν Πανεπιστήμιον ταχέως θέλει ἐπιληρώπει καὶ τὸν ὑψηλότερον αὐτοῦ προσριζόν τοῦ νῦν συντελέσῃ εἰς τὴν πρόσδον τῶν ἐπιστημῶν ἐν τῷ μέλλοντι, διὰς ἐπεξίως ἐξεπλήρωσε μέχρι τοῦδε τὴν πρώτην αὐτοῦ ἐντολήν, προσφέρον τῷ Πατρίδι τὸ προσωπικόν, τὸ δυνάμενον γὰρ διευθύνηρ ἐπιτυχῶς τοὺς διαφέροντας κλέπτους τοὺς ἀποιτιοῦντας ἐπιστημονικὴν διαπλάσιν. Πρὸς ἐπιτυχίαν ὅμως τοῦ ὑψηλοῦ σκοποῦ τοῦ Πανεπιστημίου εἰς τὴν δύσον ολόν τε μεγαλητέραν ἀνάπτυξιν καὶ πρόσδον τῶν ἐπιστημῶν παρ' ἡμῖν, καὶ τὴν πρακτικὴν καὶ σκόπιμον αὐτῶν ἐραρμογὴν ἀπαιτεῖται, Κύριοι, ἐνδελεγχής καὶ κανονικὴ ἐργασία ἐκ μέρους τῶν ἐν κύτῳ ἐργάζομένων, διὰς ἐπιστημονικῶς τάξισι τὸ ἐν αὐτῷ ὑπάρχον ὄλικόν, κανόνας τῶν ἐργασιῶν αὐτῶν λαμβάνοντας τὰς ἐν τῇ Ἐστερίᾳ ὁσημέραι γιγνομένας ἐργασίας καὶ προσδοκίας. Ασκοπον καὶ πρὸς τὴν ἐπιστημονικὴν πρόσδον λίγην ἐπιθλασθές εἰναι τὸ νῦν νομίζωσι τίνες τῶν νεωτέρων λειτουργῶν τῆς ἐπιστήμης ὅτι δῆθεν οἱ ἀρχαιότεροι δὲν ἐξεπλήρωπον ἀκριβῶς τὴν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐντολὴν αὐτῶν. Πρόγονοι σπουδάτων τῶν ἀρχαιοτέρων ἦτο νῦν μεταρρέωσιν εἰς τοὺς ἑλληνικούς ἐδραριστές τὰς ἐπιστήμας ἐν συνόλῳ, τὴν ὅλην ἐπιστήμην ή ἐν τῶν σπουδαίωτέρων οὐλάδων αὐτῆς ἕκαστος ἀκριβῶς ἐκμανθάνων, καὶ τοῦτον ἐπιστημονικῶς ἐν τῇ Πατρίδι καὶ κοινωνικῶς εἰς τὰς ἀνάγκας τῆς κοινωνίας καὶ τῆς πολιτείας καλλιεργῶν καὶ ἐραρμόζων. Τὴν ίεράν ταύτην ἐντολὴν, τὴν ἀνατεθεῖσαν κύτοις ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῆς κοινωνίας, οἱ πρῶτοι καὶ ἀρχαιότεροι καθηγηταί τοῦ Πανεπιστημίου ἐξεπλήρωσαν μετὰ Οχυρωσίου ζήλου καὶ ἐπιμελείας, πλουτίσαντες τὸ ίδρυμα τοῦτο διὰ σπουδαίωτάτου ἐπιστημονικοῦ ὄλικοῦ, τὴν δὲ πολιτείαν πρωτικίσαντες μὲν ἀπόσκες τὰς ἐπιστημονικὰς δυνάμεις, αἰτίνες εἰναι ἀπολύτως ἀνχυραῖς πρὸς φύσιακὴν κίνησιν τῆς πολιτείας μηχανῆς. Απόδιεξις δὲ τραχωτάτη τῶν λόγων μου εἰναι ἡ ρυθμική, θρεμμός καὶ θνετού σύδενός πατάγου ἢ κανῆς ἐπιδείξεως γενομένη πρόσδοσος καὶ ἀνάπτυξις ἀπόστων τῶν ἐπιστημονικῶν ὄλικῶν μέσων, τῶν ἀπολύτως ἀναγκαῖων πρὸς παγίωσιν καὶ πρόσδον τῶν διαφόρων ἐπιστημῶν. Ηρόχειρ καὶ δὴ καὶ θετικὰ τεκμήρια τῆς πραγματικῆς ταύτης προσέδω τεῦσκουσιν οἱ βουλέμενοι καὶ δυνάμενοι νῦν ἀννοήσισιν ἐν τοῖς ἐν τέλαι τῆς πραγματείας ταύτης προσαρτοῦσ-.

νοις ἐγγράφοις πρὸς τὴν Πρυτανείαν τῶν διεκφόρων ἐφόρων τῶν ἐπιστημονικῶν ταμείων καὶ συλλογῶν, δι᾽ τοὺς μὲν μεγίστους κατέβαλον καὶ καταβάλλουσι κόπους, τὸ δὲ Πανεπιστήμιον μέγα ποσόν χρήματος ἐδεκτάνησε καὶ ἐξεκολουθεῖ τακτικῶς νῦν διπλανό. Η Ιστορία θεοῖς θέλει ἀπονεμένει αὐτοῖς τὸ δίκαιον διὰ τὴν ἀκριβῆ ἐπιλήρωσιν τοῦ ίεροῦ αὐτῶν καθήκοντος! Ήδη δὲ ἀπολύτως ἀναγκαῖον εἶναι πρὸς ἐπέτειον τοῦ ὑψηλοῦ τοῦ Πανεπιστημίου προορισμοῦ, τὴν πραγματικὴν τῶν ἐπιστημῶν ἐπὶ τὸ τελειότερον, νῦν ἐργασθεῖ καὶ οἱ νεώτεροι ἐπιστήμονες ἐπιμελῶς, ἀκριβῶς καὶ ἀνεπαγγελτοῦ, διότι αὐτοῖς τὰς μὲν ἐπιστημονικὰς ἐργασίας οὐδόλως ὀφελεῖ, ἐλέγχει δὲ πάντως ἡμιτελῆ τῶν οὗτως ἐνεργούντων τὴν θεικὴν καὶ ἐπιστημονικὴν διάπλασιν!

Συνέπεια τῆς μεγάλης ἀριθμητικῆς αὐξήσεως; τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ ἐργάζομένων καὶ τοῦ ἐν αὐτῷ περισυναγχθέντος ὄλικου, πρὸ πολλοῦ ἥδη χρόνου ἐπαισθητὴ καταστᾶσα, εἰναι δὲ ἐλλειψίς χώρου. Αἱ οπάρχουσαι αἴθουσαι εἶναι ἀνεπαρκεῖς διὰς περιλαβώσι τοὺς ἀκροωμένους μαθημάτων τιγῶν, ίδιως τῆς νομικῆς σχολῆς κατέτοις λοιπὸν ἐγίνετο ταῦτας τῶν σιδηρούσαν μετασχηματισμός, ώστε δὲ αἴθουσας τῆς νομικῆς καὶ δὲ τῆς φιλοσοφικῆς σχολῆς διὰ τῆς διανοίξεως τῆς μεσαίας θύρας συνηνούντο καὶ ἀπετέλουν μίκν λίγην ἀκατάλληλον πρὸς διδασκαλίαν, δὲ δὲ φιλοσοφικὴ σχολὴ μετερρέπετο πρὸς βορρᾶν εἰς τὴν αἴθουσαν τὴν ωρισμένην συνήθως διὰ τὰς διδακτορικὰς ἐξέτασεις, αἱ δὲ ἐξετάσεις κατέτοις ἀνάγκην ἐγίνοντο εἰς τὰ διάφορα ἀκροστήρια, τὰ διποτός κατίτοις λίγην ἀκατάλληλα πρὸς τοῦτο ἀφηρεσύντο, κατὰ τὰς ώρας τῶν σχεδίου καθέξετην γιγνομένων ἐξετάσεων, ἀπὸ τῶν διδασκόντων ἐν κύτοις, καὶ οὕτω κατέτοις διεκόπησαν καὶ παραδόσεις τῶν μαθημάτων.

Ἐκ τῆς μεγάλης δὲ ἐπέτης ἀριθμητικῆς αὐξήσεως τῶν διδασκόντων, ίδιως διφηγμητῶν, συγνύτατας ήσαν ἀνεπαρκεῖ, τὰ διαρέχοντα διωράτια, ώστε πολλάκις ἐδίδετο κύτοις δὲ εὐλογοφονής ἀφορμὴ τοῦ μὴ διδάσκειν καὶ ἀναβάλλειν τὴν ἐπιλήρωσιν τῶν καθηκόντων αὐτῶν πολλάκις ἐκ τούτου συνέβαινεν ἀσχηματικά. Όποις παύσωσι λοιπὸν οἱ ἀσκοποι καὶ ἀπετεῖς μετασχηματισμοί, οἵτινες συνήθως ἐπέφερον σύγγυρον καὶ διακοπὴν τῶν παραδόσεων καὶ ἐξετάσεων, δημα τῇ παρακληθῇ τῆς Πρυτανείας πρώτον ἐργον ἀναγκαίτατου ἐθεώρησε τὴν αὔξησιν τοῦ χώρου διὰ τῆς σίκοδομῆς αἴθουσῶν

και δωματίων, δυναμένων νὰ πληρώσωσι τὰς τῆς διδασκαλίας και λοιπὸς ἀνάγκας. Τῇ συγκινέσει δὲ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου και προθυμωτάτη χυρώσει τοῦ Ὑπουργείου, ἥρξατο ἡ ἀνέγερσις μεγάλης οἰκοδομῆς, ήτις ἥδη εὑρίσκεται περὶ τὸ τέλος, εἰς τὸν χῶρον τοῦ Πανεπιστημίου τὸν κείμενον και συνεχόμενον μετὰ τῆς οἰκίας Ηαπαδοπούλου. Τὸ σχεδιογράφημα και ἡ ἐπιτήρησις τῆς ἔργωσίας τῆς οἰκοδομῆς ταύτης ἀνετέθη τῷ ἀξέσιῳ και φιλοτίμῳ ὄργανον τον. Αρμ. Βλάχῳ. Περιλαμβάνει δ' αὖτη ἀρκετὰ εὐρύχωρον αἴθουσαν, δυναμένην νὰ περιλαμβάνῃ 500—600 ἀκροατές, ἔργωστήρια διὰ τὰς πειραματικὰς ἐπιστήμας και ἔτερα δωματίων, δυνάμενα νὰ χρησιμεύσωσι πρὸς ἀναπόθεσιν και ἐπιστημονικὴν διάταξιν ὄργανων τῶν ιατρικῶν και φυσιογραφικῶν συλλογῶν κλ. Ἐντὸς ὅλίγου δ' ἐλπίω, ήτι προστικόντως θέλει τοποθετηθῆναι τοὺς ἀνατομίας και τὰ χρησία, ἔγκατα λιμπανουσαῖς τὸ προσωρινόν και ἀπολεῖς ἀνδιείτημα αὐτῶν· ὥστε τότε θέλει καθ' ὅλοκληρον πληρωθῆναι μεγίστη και ἐπιβλαβεστήτη διὰ τὴν πρόσδοτον τῶν πειραματικῶν ἐπιστημῶν ἐλλειψὶς τοῦ χώρου· οὐδεὶς δὲ τῶν ἐν αὐτοῖς ἀσχολουμένων θέλει δύνασθαι τότε νὰ προβάλλῃ τὴν ἐλλειψὶν χώρου ὡς αἰτίαν τῆς παρακλείψεως τῶν ἀναγκαιούντων πειραμάτων και τῆς ἀγρηστίας τῶν πρὸς ταῦτα χρησίμων ὄργανων. Ή δὲ διδασκαλία πολὺ ἀνετέθερον και τακτικότερον θέλει γίγνεσθαι πλειόνων δωματίων πρὸς τὸν σκοπὸν τούτον προστιθεμένων.

Ἐτέρα δὲ σπουδαιοτάτη ἐπίσης ἐλλειψὶς, πρὸς πολλοῦ ἥδη ἐπειθητὴ γενομένη ἐν τῷ Πανεπιστημῷ, και πρὸς πολλοῦ χρόνου ὑφισταμένη, ἡτο ἡ ἀντελήκης ἐλλειψὶς τῆς διδασκαλίας σπουδαιοτάτων τινῶν μαθημάτων, ίδιως εἰς τὴν φιλοσοφικὴν σχολὴν, προερχόμενη ἐκ τῆς παντελοῦς ἐλλειψίως καθηγητῶν. Ἐνεκα ἀτυχῶν και λυπηρῶν περιστάσεων ἡ βιοτανικὴ και φαρμακευτικὴ χημεία οὐδέλως ἀδιδασκοντο ἐν τῷ Πανεπιστημῷ, τῷ περιλαμβάνοντι Φαρμακευτικὸν Σχολεῖον και παρέχοντι πτυχίον φαρμακοποιοῦ εἰς φοιτηταῖς, οἵτινες ἔτσαν ἡναγκασμένοι νὰ παρέχωσιν ἔλεγχον εἰς τὰ σπουδαιοτάτα ταῦτα μαθήματα, τὰ ὅποια εὐδόλως διέκουσαν. Ή ἐλλειψὶς δὲ τῶν δύο τῶντων ἐπιστημονικῶν κλάδων καθίστατο ἐπαισθητὴ και εἰς τοὺς σπουδαζόντας τὴν ιατρικὴν ἐπιστήμην. Καθάκον μου λοιπὸν ἐκ τῶν πρώτων ἐπίσης ἔχρινκ νὰ φροντίσω τὸ ἐπ' ἔμοι πρὸς συμπλήρωσιν τῶν δύο τούτων ἔδρων· ὄφειλα δὲ γὰρ διμολογήσω μετὰ παρηγορίας

ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ὅτι ὁ ὑπουργὸς τῆς Παιδείας μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν κρίσαις και βαθείας σκέψεως ἀνεγγάρισε τὸ δρόθὸν τῶν παρατηρήσεων τῆς Πρυτανείας, και ἀμέσως προέβη εἰς τὴν πλήρωσιν τοῦ ὑπάρχοντος σπουδαιοτάτου κενοῦ, διορίσας εἰς μὲν τὴν ἔδραν τῆς βιοτανικῆς προσωρινῶς τὸν καθηγητὴν τῆς φαρμακολογίας κ. Θ. Ἀφεντούλην, εἰς δὲ τὸ μάθημα τῆς φαρμακευτικῆς χημείας τὸν και πρότερον εὐδοκίμως ταύτην διδάξαντα καθηγητὴν κ. Γεώργιον Κρένον. Ἀμφότεροι οἱ διορισμοὶ οὗτοι ἀπεδείχθησαν και ἐκ τῶν θετέρων λίαν ἐπιτυχεῖς· ὁ μὲν κ. Ἀφεντούλης ἐλίγον μετὰ τὸν διορισμὸν τοῦ ἥρξατο μετὰ τῆς γνωστῆς αὐτοῦ δραστηριότητος και ἐπιμελεῖσας διδασκων τὸ μάθημα τῆς βιοτανικῆς ἐπιτυχέστατα, και ἐπραγματεύθη ἥδη μετὰ τῆς προσηκούσης ἐπιστημονικῆς ἀκριβείας τὴν ἀνατομίαν και φυσιολογίαν τῶν φυτῶν, ἐκ τῶν φυνερογόμων τὰ δικοτηλύδονα, ἐξακολουθεῖς δὲ τακτικῶς διδάσκων και οὐδεὶς διδάξει και τὰ μανοκοτηλύδονα και τὰ κρυπτόγκραμμα· ἐριστῷ δὲ ἐπίσης τὴν προσοχὴν τῶν ἀκροκτῶν αὐτοῦ εἰς τὰ χρήσιμα τῆς ιατρικῆς φυτά, ἀναπληρών οὕτω και τὴν ἐλλειψὶν τῆς ιατρικῆς βιοτανικῆς ταυτοχρόνως· ὥστε διὰ τῶν παραδόσεων αὐτοῦ συνεπληρώθη προσωρινῶς μετὰ μεγάλης ἐπιτυχίας· ἡ ἐπὶ πολὺν χρόνον ἐπιχρετήσασα ἐλλειψὶς τοῦ σπουδαιοτάτου τούτου ἐπιστημονικοῦ κλαδοῦ. Ἐπίσης αἱ παραδόσεις τῆς φαρμακευτικῆς χημείας ἐπεναληρήθησαν παρὰ τὸν κ. Γ. Κρένου μετὰ τῆς διακρινούσης τὸν ἀνδρα ιανότητος και ἐπιμελείας, συγεπλήρωσαν κοθολοκληρίζειν τὸ κενόν, ὅπερ ὑρίστατο ἀπὸ τῆς πούσεως αὐτοῦ, και οὕτω τὸ Φαρμακευτικὸν Σχολεῖον συνεπληρώθη και εἰργάσθη τακτικότερα καθ' ὅλον τὸ ἀκαδημαϊκόν τούτο ἔτος.

Καὶ περὶ τῆς ἀνάγκης δὲ διορισμοῦ και ἀλλων πολλῶν καθηγητῶν εἰς τὰς διαφόρους τοῦ Πανεπιστημίου σχολές και ίδιως εἰς τὴν φιλοσοφικὴν μεγίστη ἐγένετο ἐνέργεια και πλείστη κατεβλήθη φροντὶς ἐκ μέρους τῆς Πρυτανείας, ήτις καθ' ὅλον τὸ διάστημα τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους δὲν ἔπαυσε ὑπενθάλουσα τὰς σκέψεις αὐτῆς τῷ οἰκείῳ Ὑπουργῷ, διτις ίδιαν περὶ τούτου ἔλαβε μέριμναν, πολυειδῶς ἐσκέφθη και ἐνήργησε, πάντοτε ὑπὸ τοῦ καθηροῦ συμφέροντος τοῦ Πανεπιστημίου ἐμφρασθενός, και προσεπέθησε νὰ θέσῃ ἐκποδῶν πολλὰ προσωπικὰ και πραγματικὰ κιλύματα, ὅπως καταλληλότερον ἐπιτύχῃ, τὴν πλήρωσιν ἐπιχειρήσῃ τῶν προσωπικῶν ἐλλειψῶν τῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ παραχρουσῶν οὐδέλως δ' ἀμοιβάλλω ὅτι τάχι-

© 2006-2010 EKPA

στα και ἐπιτυχεστατά θέλουσι πληρωθή παρ' αὐτοῦ τῇ συμπράξεις τῶν οἰκείων Σχολῶν ἀπασσι αἱ σπουδαῖς εἰς ἀλλεῖσις περὶ τὰς ἔδρας τοῦ Πανεπιστημίου, καθόσον καὶ ὁ νῦν Πρύτανις πρὸς τοῦτο ἀσχολεῖται σπουδαῖος, καὶ πάντας καταβάλλει κόπον, ὅπως ὑποβούθησῃ τὰς καλάς προθίσεις τοῦ Ὑπουργοῦ πρὸς καταρτισμὸν ὅσον ἔνεστι τέλειον τῆς διδασκαλίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ΠΕΡΙ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Ἐν πρώτοις, Κύριοι, ἀναφέρω ὅμην μετ' ἔθνικῆς ὑπερηφανείας καὶ ἐγκερδίου ἀγαλλιάσσοντος, ὅτι τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον τῶν Ἑλλήνων κατὰ τὸ 47 ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ, ἐν ἔτει 1883—4, ἐσχε τὴν ὑφίστην εὐτυχίαν νὰ περιλάβῃ ἐν τοῖς κόλποις αὐτοῦ, πολλάκις κατ' ἐπανάληψιν αὐτὸς ἐπισκεψθέντας, καὶ ἐν αὐτῷ παρὰ τοῦ ἴδιου καθηγητοῦ αὐτῶν καὶ ὑφηγητοῦ κ. Τ. Ἀργυροπούλου διδαχθέντας πειραματικῆς τὰ περὶ βρυξέων σωμάτων, τὸν Διάδαχον τοῦ ἡλληνικοῦ Θρόνου βασιλόπατρα Κωνσταντίνον καὶ τὸν δευτερότοκον βασιλόπατρα Γεωργίον. Οἱωνὸς ἀριστος τὸ εὐτυχὲς τοῦ Πανεπιστημίου μέλλον καὶ τὴν εὐδαιμονίαν τοῦ ἡλληνικοῦ Ἐθνους προαγγέλλων.

Τῶν δὲ φοιτητῶν τοῦ πανεπιστημίου ἡ ἀριθμητικὴ αῦξησις ἔξικολούθησε καὶ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν τηροῦσσε ως καὶ κατὰ τὰ παρελθόντα ἔτη, ἐφθασσε δὲ δ ἀριθμὸς τῶν φοιτητῶν κατὰ τὴν ἔμην πρυτανείαν εἰς 2773, ἐνῷ κατὰ τὸ ἀκκοδημαϊκὸν ἔτος 1882—3 οἱ φοιτητοὶ ἡριθμοῦντο εἰς 2600. Ἐκ τούτων δ' ἐνεγράφησαν νέοι μὲν 671
ἀνενέωσαν δὲ τὴν ἐγγραφὴν τῶν 2102

Τὸ δλον 2773

Ἐκ τοῦ συνόλου δὲ τῶν φοιτητῶν ἐνεγράφησαν
νέοι. παλαιοί. τὸ δλον.
Εἰς τὴν θεολογικὴν Σχολὴν 8 37 45
» » νομικὴν » 318 1097 1415
» » ιατρικὴν » 202 639 841
» » φιλοσοφικὴν » 132 298 430
» » φαρμακευτικὸν Σχολεῖον 11 31 42
Τὸ δλον .. 671 2102 2773

Κατὰ πατρίδα δὲ φέρονται οἱ φοιτητοὶ διπάντες ως ἔξις :
νέοι. παλαιοί. τὸ δλον.

'Εκ Κωνσταντινουπόλεως	13	21	34
» Θράκης	18	25	43
» Βουλγαρίας (Βάρνας)	1	6	7
» » (Σαύμαλα)	0	1	1
» Μακεδονίας	30	65	95
'Εξ Ηπείρου καὶ Αλβανίας	34	113	147
'Εκ Θρασσαλίας	27	75	102
'Εκ τῆς Ιδίας Ἑλλάδος	121	398	519
» Πελοποννήσου	219	735	954
» Νήσων Πελοποννήσου	16	40	56
» τῶν Ιονίων Νήσων	44	127	171
'Εξ Εύβοίας καὶ Σποράδων	25	86	111
'Εκ τῶν Κυκλαδῶν	41	158	199
» Κρήτης	18	83	101
» Κύπρου	3	3	6
» Μικρᾶς Ασίας	26	72	98
» τῶν νήσων τῆς Μικρᾶς Ασίας	33	83	116
'Εξ Αιγαίου	0	6	6
'Εκ Ρωμουνίας	0	2	2
'Εξ Ιταλίας	0	1	1
» Αύστριας	0	1	1
» Αγγλίας	1	1	2
'Εκ Βερολίνου	1	0	1
Τὸ δλον ...	671	2102	2773

Ἐκ τῆς ἀριθμητικῆς ταύτης ἐκθέσεως καταρρίπτεται μὲν καθερᾶς ἡ ἐκδήλωσις τῆς μεγάλης τοῦ Ἑλληνικοῦ Ἐθνους τάσσεως πρὸς τὴν ἀνωτάτην ἐκπαίδευσιν, ἥτις παρίσταται εἰς ἀπόστολος; τὰς κανονικὰς κλάσεις ως ἡ μεγίστη ἐπιθυμία καὶ εὐχή, δι' ἣν πολλάκις τὰς μεγίστας ἡ οἰκογένεια ὑφίσταται στερήσεις, ὅπως κατορθώσῃ ν ἀναδεῖξῃ ἐν τούλαχιστον τῶν μελῶν αὐτῆς ἐπιστήμων. Αφ' ἑτέρου δὲ καθίσταται λίστη ἐπαισθητὸς ὁ πλεονασμὸς τῶν περὶ τὰ Νομικὰ ἀσχολουμένων, ἀποτελούντων πλέον τοῦ ἡμίσεος τοῦ δλου τῶν φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου. Ή μεγάλη αὐτῇ ἀριθμητικὴ διεφορά

φαίνεται ότι πηγαίζει έκ τοῦ οὗτού οἱ περὶ τοὺς νόμους ἀσχολούμενοι ἔχουσιν ἐν τῇ κοινωνίᾳ εὐρύτερον κύκλον ἐνεργείας, τοσοὶ καὶ διάτον δυσκόλως καὶ διὰ μικροτέρων δαπανῶν δύνανται: ὑπερικήσωσι τὴν ἐπιστήμην ταῦτην, πολλοὶ πολλάκις ἀσχολούμενοι συγχένονται καὶ εἰς δὲλλας γραφικὰς ἐργασίας, καὶ εἴς αὐτῶν ποριζόμενοι τὸ μέσα τῆς συντηρήσεως τῶν, οἱ τούλαχιστον ἀνακουοῖσθε τες κατότι τὰς οἰκογενείας αὐτῶν ἀπὸ τῶν ὑπερόγκων σχετικῶν ἔξδων τῆς ἐν Ἀθήναις διοικουμένης αὐτῶν. Τούτου συμβαίνουσιν ἔνιστε καὶ πρώτοι ἀπελεύθεροι τῶν φοιτητῶν τῆς Σχολῆς ταύτης καὶ διακοπαὶ τῶν παραδόσεων, αἵτινες καὶ εἰς τὰς λοιπὰς τοῦ Πανεπιστημίου Σχολές, στοντὲς ἐπιδημικῶς καὶ ἔγενον σπουδαίας τινὰς αἰτίας μεταδίδονται. Καὶ ὁ λόγος δὲ οὗτος τῶν ἐπιστημονικῶν ἀπεργιῶν φαίνεται μεταξύ μοι, σὺν πολλοῖς καὶ δὲλλοις, ἀπὸ τοῦ βήματος τούτου ἐπαναληρθεῖσι πολλάκις, σπουδαῖοις συνηγορῶν ὑπὲρ τῆς ἀφαρμογῆς τῶν διδάκτρων, δι' ὧν οἱ φοιτηταὶ ἀναγκαίως θέλουσι φείδεσθαι τοῦ χρόνου πλειότερον καὶ πλείουν χρόνον θέλουσι διχρένει ἐνταῦθι, ὅπως μεῖζον τῆς ἐπιστήμης μέρος ἀποκτήσωσιν ἀντὶ τῶν χρημάτων, τὰ ὅποια κατέβαλλον ὡς διδάκτροι. Ἀλλὰ πλὴν τούτου τὰ διδάκτρα εἶναι τὸ σπουδαιότερον κέντρον, τὸ ὅποιον καὶ τοὺς διδάσκοντας καὶ τοὺς διδασκομένους θέλει ὥθετ πάντοτε εἰς τὴν ἐντελεστέραν διδασκαλίαν καὶ εἰς τὴν τελειοτέραν ἀκμήθησιν τῶν ἐπιστημῶν, εἶναι δὲ καὶ ἡ γηησιοτέρα Λιδία λίθος, τῆς θέλει ὁδηγεῖ καὶ τοὺς φοιτητὰς καὶ τὰς οἰκογενείας αὐτῶν εἰς περιστάσεις τινὰς, ἀν πρέπει νὰ ἐπιμένωσι πληρόνοντες ἐπὶ ματαίῳ, οἱ δὲν εἶναι συμφερότερον κύτοτες νὰ ἔχοδεύωσι τὸ χρῆμα καὶ τὸν ἀπολλύμενον χρόνον εἰς ἔτερόν τι εὐκολώτερον βιοποριστικὸν ἔργον ερεπόμενοι. Ἐν ἡ ἀριθμητικῇ ἀκμῇ ἔθασσεν ὥδη τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον εἶναι κοινωνικὸν καὶ ἐπιστημονικὸν ἔγχλημα νὰ μὴ λαμβάνωται ἀπαγντά τὰ σύντονα μέτρα, τὰ δυνάμενα νὰ κρατήνωσι καὶ ἀναπτύξωσι τὴν ἐπιστήμην, καὶ νὰ ὑψώσωσιν αὐτὴν εἰς τὴν πρέπουσαν βαθμίδα, εἴς τις νὰ δύναται καὶ τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον νὰ συντελῇ τὰ κατὰ δύναμιν εἰς τὰς προσόδους τῶν ἐπιστημῶν καὶ εἰς τὴν σκόπιμον καὶ κοινωφελῆ ἀφαρμογὴν αὐτῶν εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον. Εἶναι καιρὸς πλέον, νομίζω, νὰ καύσωσιν αἱ κοινai καὶ λίκην ἐπιβλαβεῖς ίδεις, ὅτι ἡ ἐπιβολὴ διδάκτρων ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ, η τελειοποίησις δηλοντί τῶν ἐπιστημονικῶν γγώσεων, εἶναι πρᾶγμα

ἀντισυνταγματικόν! Διὸ τῶν ιδεῶν τούτων καὶ τῆς πραγματοποιήσεως αὐτῶν ὥθοδηται βεβαίως αἱ ἀγνωτὲς ἐπιστήμαι εἰς συνταγματικὸν βόρεορον, ἀπὸ τοῦ ἑπούλου οὐκ ἀργῶσιν, ἐγκαταλιμπάνουσαι τοὺς οὖτε φρονοῦντας καὶ οὔτε πράττοντας εἰς τὴν ἐλευθεροφροσύνην τῆς ἡμικαθίας, τῆς δυστυχῶς παρ' ἡμῖν δὲ αὐτῶν τῶν μέσων ὑποστηρίζεται καὶ θριαρβεύει μάλιστα πρὸς μεγίστην βλάβην τοῦ "Εθνους" ἡμῶν!

Ἡ Ιατρικὴ Σχολὴ ἔρχεται δεύτερα ὡς πρὸς τὴν ἀριθμητικὴν τῶν φοιτητῶν ταῦτην αὕτη περιλαμβάνει 841 φοιτητάς. Περίπου τὸ σύνολον τῶν φοιτώντων, ἐν τῷ ἐν Κοπενάγη Πανεπιστημίῳ, 1000 ἐν δλω περιλαμβάνοντι. Ἐν μέρει ἡ πληθὺς τῶν ἐκ τοῦ Πανεπιστημίου ἔξελθόντων Ιατρῶν κατέστη κοινωνικὸς χρήσιμος, καθόσον οὐχὶ μόνον αἱ πόλεις ἀλλὰ καὶ αἱ κοινai ἀπέκτησαν ὥδη ἐπιστήμονας Ιατρούς, τῶν ὅποιων μάλιστα οἱ πλεῖστοι ἐπέδειξαν ικανότητα οὐ τὴν τυχοῦσαν περὶ τὴν πρᾶξιν πολλοὶ δὲ διεσπάρησαν εἰς τὰ διάφορα μέρη τῆς δούλης Ἑλλάδος, ὅπου μετ' ἐπιτυχίας καὶ ὀφελείας ἔχασκονται τὸ Ιατρικὸν ἐπάγγελμα. Ἐν γένει δημοσίες καὶ οἱ Ιατροὶ εὑρίσκονται τόδη ἐν πλεονασμῷ σπουδαίῳ παρ' ἡμῖν, καὶ διὰ τούτο πολλοὶ τούτων ἀναγκάζονται νὰ μεταπίπτωσιν ἀπὸ τῆς Ιατρικῆς εἰς τὴν πολιτικὴν τέχνην, καὶ οὔτε παρέργως μόνον, καὶ ὅταν ἀπὸ τῶν πολιτικῶν ἀργῶσι, θεραπεύουσι τοὺς πελάτες αὐτῶν πολιτικῶν, τὴν δὲ πολιτείαν φαρμακευτικῶς διαχειρίζονται!

Τρίτη κατὰ τὴν ἀριθμητικὴν κλίμακα τῶν φυτητῶν τάποσεται ἡ φιλοσοφικὴ Σχολὴ, καίτοι πλείους ἐπιστημονικοὺς κλάδους καὶ τρήματα περιλαμβάνουσα, καὶ ὑπὸ ἔθνοις ἐπούλιν σπουδαῖοτάτη καὶ χρησιμωτάτη οὖσα. Αὕτη περιλαμβάνει ἐν συνόλῳ 430 φοιτητάς ἀναγκούμενούς εἰς τὸ καθηκόν φιλοσοφικόν, τὸ φιλολογικόν, τὸ φυσικόν καὶ μαθηματικὸν τμῆμα. Πέλαττωσις αὕτη τῶν ἐν τῇ Σχολῇ ταύτῃ φοιτώντων φαίνεται τὸ πλεῖστον πηγάδουσα ἐκ τῆς ἀτελοῦς μορφώσεως καὶ τῶν σπουδαίων περὶ τὴν διδασκαλίαν ἔλλειψεων αὐτῆς. Ἐλλείπουσιν δὲ αὐτῆς σπουδαῖοτατοι κλάδοι, ἔτεροι δὲ μαθηματικὰ ἀνεπαρκεῖς διδάσκονται. Ἡ γενικὴ Ιστορία, ἡ Ἀρχαιολογία, ἡ Ιστορία τῶν φιλοσοφικῶν συστημάτων, ίδιως τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, οὐδόλως διδάσκονται, αἱ δὲ μαθηματικαὶ καὶ φυσικαὶ ἐπιστήμαι εχούσιες ἐπίσης ἀνάγκην τελειοτέρας διδασκαλίας. Ἐλλείπουσιν ἐπομένως τὰ θέλγητρα καὶ τὰ κέντρα, τὰ δυνάμενα πλείους φοι-

της ίδιας να προσελκύσειν. Έκ τούτου δὲ πηγάδεις ή σπουδαίας Ελλείψις περὶ τὴν μάρρωσιν ἀρχετῶν καὶ ικανῶν καθηγητῶν διὸ τὰ ἡμέτερα πολυπληθῆ γυμνασίαι, ἐκ τούτου ἡ σπάνιας καθηγητῶν ίδιως διὰ τὰ μαθηματικὰ καὶ τὴν ὁυσιογραφίαν ἐν τοῖς ἡμετέροις γυμνασίοις· ἐκ τούτου ἡ ἀτελής μόρφωσις τῶν ἀπό τιναν γυμνασίων ἀπολυμένων μαθητῶν, καὶ ἡ ἀτελής κατὰ συνέπειαν ἐπιστημονικὴ διάπλασις τῶν αὐτῶν προσερχομένων φυιτητῶν! Τὰς σπουδαίας ταύτας ἔλλειψεις δὲν ἀναπληροῦσι βεβαίως ἑξεταστικὴ ἐν τῷ Πλανεπιστημέῳ ἐπιτροπαί, ἐνόσφη ἡ κατάστασις πολλῶν γυμνασίων εἶναι ἀτελής, καὶ ἐνόσφη ἀτελῶς μόνον διδάσκονται οἱ μέλλοντες τῶν γυμνασίων καθηγηταί. Διὰ τὴν φιλοσοφικὴν καθύσιον Σχολὴν εἶναι μεγίστη ἀνάγκη νὰ λειμβάνηται ἡ μεγαλύτερχ μέριμνα, νὰ προσλαμβάνωνται πλεονε;
καλῶς κατηρτισμένοις καθηγηταῖ, ν' ἀντικρείνωνται οὗτοι γεννιαύτεροιν, καὶ ν' ἔξοδεύωνται πλειότερχ διὲ τὸν ἄντελθη κατερτισμένοις, τὸν προσωπικὸν καὶ τὸν πραγματικὸν. Τὴν Ἑλληνικὴν φιλολογίαν, τὴν Ἑλληνικὴν φιλοσοφίαν, τὴν ἀρχαίολογίαν καὶ μυθολογίαν, τὴν Ἑλληνικὴν χλωρίδα μόνον ἡμετ; οἱ "Ἑλληνες ἄντελέστατα πρέπει νὰ ἔκμανθάνωρεν, ἀλλὰ νὰ παρακινῶμεν διὲ τῆς τελειότητος τῆς διδασκαλίας καὶ ἀλλαδαπούς νὰ προσέργωνται καὶ νὰ διδάσκωνται αὐτὲς παῖς" Ἑλλήνων καθηγητῶν. Τότε καὶ μόνον θέλομεν δυνηθῆ νὰ εἰπωμεν, διτι τὸ Ἑλληνικὸν Πλανεπιστήμιον ἑξεπλήρωσεν ὅπὸ τὴν ἔποφιν ταύτην τὸν ἔθνικὸν αὐτοῦ προσφιελμόν!

Ἡ δὲ θεολογικὴ Σχολὴ παρίσταται ἡ ὑστερήτη εἰς τὴν ἀριθμητικὴν τῶν φοιτητῶν κλίμακα. Ἄλλ' ἡ Σχολὴ αὐτῇ δὲν εἶναι ἀνωτέρχ καὶ κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐν αὐτῇ διδασκόντων Καθηγητῶν. Ἡ Ἑλλὰς ἡ ἀναδείξει τὸ πᾶλαι τοὺς φωστήρας τῆς Ἐκκλησίας, μετὰ τὴν ἀναγέννησιν τοῦ "Ἐθνους, εἰς αὐτὴν τὴν θρησκείαν κατὰ μέγια μέρος ὄφειλομένην, ἐλέγχειστα μεριμνᾷ περὶ τῆς Ἐκκλησίας καὶ τῆς περιθάλψεως τῶν λειτουργῶν αὐτῆς, εἴτινες δίκην ἐπαίτου ζητοῦσι τὸν ἐπισύσιον, ἐνῷ ἐκπληροῦσι τὰ τερά τοῦτον καθήκοντα. Ἐκ τούτου ἡ μεγίστη Ἑλλείψις ἀξίων πρὸς ἔκμαθησιν τῆς τεραῖς ταύτης ἐπειστήμης καὶ ἐκπλήρωσιν τῆς τεραῖς αὐτῶν ἐντολῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ! ἐνευ τῆς ἡποίεις χαλαροῦνται οἱ κοινωνικοὶ δεσμοί, οἱ δὲ λαοὶ ἀγονται καὶ φέρονται ἐνευ οὐδεμιᾶς χριστιανικῆς ἡθικῆς πυξίδος.

Ορείλω δὲ νὰ κηρύξω ὅπὸ τοῦ βήματος τούτου πρὸ γ τελειώσω

τὰ περὶ τῶν φιλων φοιτητῶν, διτι τοῖς μεγίστη καὶ ἐπιστημονικὴ ἀξιοπρέπεια ἐπεκράτησε καθ' ὅλον τὸ ὀκανθηματικὸν ἔτος ἀπὸ μέρους τῶν κ.κ. φοιτητῶν. Ἀλλότρια τινὰ ζεύκαια ἐπεχείρησαν νὰ διεκπεράζωσι τὴν ρυθμικὴν ἐπιστημονικὴν ταξίν τῶν παραδόσεων. Εὔτυχως ὅμως οὐδὲν ἡδυνήθυσαν νὰ κατορθώσωσι, η ν' ἀμειφθῶσι γενναῖως ἐπὶ τῆς ῥάγεως αὐτῶν διὰ τὰς σκανδαλώδεις ἐνεργείας των.

Οι νέοι ἐγγραφέντες φοιτηταὶ ἔφερον ἀποδείξεις νομίρους τῆς ἵκανότητος αὐτῶν ως ἔξτης:

"Ἐκ τῶν Γυμνασίων Ἀθηνῶν

ἐκ τοῦ Α' Γυμνασίου	74
» » Β' »	42
» » Γ' »	24
» » Δ' »	28
» » Α' Βαρβάκειου Λυκείου	41
» » Β' » »	23
» τῆς Βιζαρέου Σχολῆς ..	3
Πειραιῶς	22
Σύρου	28
Χαλκίδος	13
Λαμίας	17
Βόλου	14
Μεσσολογγίου	12
Λευκάδος	11
Κερκύρας	14
Κεφαλληνίας	9
Ζακύνθου	10
Ηατζέων	55
Πύργου	32
Καλαμῶν	20
Σπάρτης	16
Τριπόλεως	16
Ναυπλίας	17
Αίγαίου	17
Κορίνθου	11
Ηρακλείου Κρήτης	3

'Εκ τοῦ Γυμνασίου Κων/πόλεως Μεγ. τοῦ Γένους Σχολής	19
" " " " Χριστιανού Θεολ. Σχολής	1
" " " " Ελλην. Έμπορ. Σχολής	6
" " " " Ιωαννίνων	11
" " " " Βιτωλίων	7
" " " " Θεσσαλονίκης	21
" " " " Μυτιλήνης	4
" " " " Σμύρνης	10
" " " " Χίου	3
" " " " Σάμου	6
Τὸ δλον.....	660
'Εγκρίσει δὲ τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολείου	11
Τὸ δλον.....	671

ΠΕΡΙ ΕΞΕΤΑΣΘΕΝΤΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

'Εκ τῶν φοιτητῶν, τῶν ἀποπειρατωσάντων τὰς σπουδὰς αὐτῶν, εἴη τάσθησαν κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος 354. Εκ τούτων ήταν ἄνθρωποι:

Εἰς τὴν θεολογικὴν Σχολὴν 9, ἐξ ὧν 2 μὲν ἐλαῖσον τὸν βαθμὸν «ἄριστα», εἰς τὸν βαθμὸν «λίαν καλῶς», 2 τὸν βαθμὸν «καλῶς», 2 ἐνεργίησαν ὡς τελειοδίδακτοι καὶ εἰς ἀπερρίφθη.

Εἰς τὴν φιλοσοφικὴν Σχολὴν ὑπέστησαν τὰς ἐπὶ διδακτορίᾳ ἐξετάσεις κατὰ τὰ διάφορα αὐτῆς τμῆματα 27. Εἴτε αὐτῶν, ἐκ μὲν τῶν ἐξετασθέντων ἐν τῷ φιλολογικῷ τμήματι 5 μὲν ἀπερρίφθησαν, 4 δὲ ἀνεδείχθησαν προλύται, 7 δὲ ἐνεκρίθησαν διδάκτορες μὲν τὸν βαθμὸν «καλῶς», 5 μὲν τὸν βαθμὸν «λίαν καλῶς», καὶ εἰς μὲν τὸν βαθμὸν «ἄριστα». Πλὴν δὲ τούτων προστήθησαν εἰς τὴν Ἕγγραφον ἀποπειρατήριον δοκιμασίαν καὶ ἀπερρίφθησαν 5, ἐνεκρίθησαν δὲ ἀλλὰ δὲν προστήθησαν ἀκόμη εἰς τὰς προφορικὰς ἐξετάσεις 7. Εν δὲ τῷ μαθηματικῷ τμήματι, 3 μὲν ἐνεκρίθησαν διδάκτορες μὲν τὸν βαθμὸν «καλῶς», καὶ εἰς μὲν τὸν βαθμὸν «λίαν καλῶς». Εν δὲ τῷ φυσικῷ τμήματι εἰς ἐνεκρίθη τελειοδίδακτος.

Εἰς δὲ τὴν νομικὴν Σχολὴν ὑπέστησαν τὰς ἐπὶ διδακτορίᾳ ἐξετάσεις 162. Εἴτε ὧν 4 μὲν ἐτυχον τοῦ βαθμοῦ «ἄριστα», 28 δὲ τοῦ βαθμοῦ «λίαν καλῶς», 80 τοῦ βαθμοῦ «καλῶς», 47 δὲ τοῦ βαθμοῦ «μετρίως» ήτοι τοῦ τελειοδίδακτου καὶ 3 ἀπερρίφθησαν.

'Εν δὲ τῇ ιατρικῇ Σχολῇ τὰς μὲν ἐπὶ διδακτορίᾳ ἐξετάσεις ὑπέστησαν 156 τελειοδίδακτοι· ἐκ τούτων 12 μὲν ἐλαῖσον τὸν βαθμὸν «ἄριστα», 85 δὲ τὸν βαθμὸν «λίαν καλῶς» καὶ 3 τὸν βαθμὸν «καλῶς», 3 δὲ ἀπερρίφθησαν. Τὰς δὲ πρακτικὰς ἐξετάσεις ὑπέστησαν 76 διδάκτορες; τῆς ιατρικῆς, ἐξ ὧν 3 μὲν ἐλαῖσον τὸν βαθμὸν «ἄριστα», 42 δὲ τὸν βαθμὸν «λίαν καλῶς» καὶ 31 τὸν βαθμὸν «καλῶς».

Εἰς δὲ τὸ Φαρμακευτικὸν Σχολεῖον ὑπέστησαν τὰς ἐξετάσεις 8, ἐξ ὧν εἰς μὲν ἐλαῖσον τὸν βαθμὸν «ἄριστα», 4 τὸν βαθμὸν «λίαν καλῶς», εἰς τὸν βαθμὸν «καλῶς», καὶ 2 ἀπερρίφθησαν.

Εἰς δὲ τὴν ἐπὶ τῶν ἐξετάσεων τῶν ἐλληνοδιδακτοῦλων ἐξετάστησαν καὶ ἡν ἀπερρίφθησαν τὰς ἐξετάσεις ὅπτω, ἐξ ὧν 2 μὲν ἐλαῖσον τὸν βαθμὸν «ἄριστα», 5 δὲ τὸν βαθμὸν «καλῶς», καὶ εἰς ἀπερρίφθη.

Αποφοιτητήριον δ' ὀλκήσον κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος 5 μὲν ἐκ τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς, 5 δ' ἐκ τῆς Νομικῆς καὶ εἰς τὴς Ιατρικῆς.

ΠΕΡΙ ΥΠΟΤΡΟΦΩΝ ΦΟΙΤΗΤΩΝ

Κατὰ τὸ ἡδη λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐγένοντο ὑπότροφοι εἰς τὴν θεολογικὴν Σχολὴν ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ χοιδίου Παπαδάκη 1) ὁ Γεώργιος Πυριεζόλπουλος, Ἀθηναῖος, 2) Βασιλείος Βυθούλλας, Ζακύνθιος, 3) Χρύσανθος Γαρύφαλος ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Ράχου, καὶ 4) ὁ Ἀμριλόχιος Γεωργιαδῆς, Ιεροδιάκονος, ἐκ τῶν περισσευμάτων τῶν κληροδοτημάτων, συστάσει τῆς Σχολῆς καὶ ἀποφάσει τῆς Συγκλήτου, ὡρίσθη νὲ λαμβάνη ἀνὰ 40 δραχμὰς κατὰ μῆνα.

α') ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Θ. Μανούσου 1) Λ. Οίκονομίδης 2) Ν. Κυριακός.

β') ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Παρασκευᾶ Νικολάου 1) Ν. Ζαχαριάδης.

γ') ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Ράχου 1) Μπουκουβάλας 2) Βαλκάνης 3) Τερζάκης 4) Γαρύφαλος 5) Γεωργιαδῆς.

δ') ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Δ. Μαυροκοζάτου 1) Ν. Βυτσαρής 2) Σ. Στεφανόπουλος 3) Σ. Εὐαγγελόπουλος.

ε') ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Γ. Μαυροκοζάτου 1) Σ. Κατσαράλος.

Ϛ') ἐκ τοῦ κληροδοτήματος Παπαδάκη 1) Ν. Μαστοράκης 2) Ν. Κεφαλής 3) Ν. Γραμματικάκης 4) Ι. Σφακιανάκης 5) Γ. Πυριεζόλπουλος 6) Β. Βυθούλλας 7) Φ. Φραγκεσκάκης.

Ἐν Εὐρώπῃ δὲ διατηροῦνται ὑπότροφοι 1) Ι. Γεράκης, πρὸς δρ. 300 κατὰ μῆνα 2) Ι. Τρικαλιανὸς πρὸς δρ. 100.

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ. — ΠΕΡΙ ΚΑΘΗΓΗΤΩΝ

Ἄπαντες οἱ Καθηγηταὶ κατὰ τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐδίδασκαν τακτικῶς τὰ ἐν τῷ προγράμματι ἀναγεγραμμένα μαθήματα, ἡναγκάσθησαν δὲ μόνον νὰ διεκόψωσιν ὅλιγον ἐνωρίτερον τὰς ἐκυτῶν παραδόσεις ἐνεκκαὶ τῆς ταχυτέρας τῶν κ.α. φοιτητῶν ἀπελεύσεως, ήτις κατέξει ἀλλων λόγων, τὸ πλεῖστον οἰκονομολογικῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τούτου ἐπήγκασεν δτὶ τῆς θερινῆς ἐξαρκνίας ἀρξαμένης πρῶτον ἥδη κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο ἀπὸ τῆς 1ης Μαρτίου, συνεπείᾳ Β. Διατάγματος, οἱ φοιτηταὶ ἐξηκολούθησαν ἀκροώμενοι τακτικῶς τῶν μαθημάτων μέχρι τέλους σχεδὸν τοῦ Ἀπριλίου μηνός, ὅπότε κατ' ἔθος παλαιόν οἱ πλεῖστοι ἀπῆλθον ἕτεροι τὰς οἰκίας των διεκ τὰς ἑορτὰς τοῦ Πάσχα, δὲν ἐπανῆλθον δ' ἐνταῦθι ἐπὶ τῇ προφάσει ὅτι καὶ τοῦ θερινοῦ ἐξαμήνου ἀρκετὸν χρονικὸν διάστημα παρέμειναν τὰ μαθήματα ἀκολουθοῦντες. Ἐκ τούτου δὲ ἡραιάθησαν τὰ ἀκροατήρια ἀμφὶ τῇ ἐνάρξει τῶν παραδόσεων μετὰ τὸ Πάσχα, βαθυτέρων δὲ τοσοῦτον ηὗησαν ἡ ἀραιάσις, ὥστε οἱ πλεῖστοι τῶν κ.α. Καθηγητῶν καὶ τοι μετὰ ζήλου ἐπιμένοντες εἰς τὴν ἐξακολούθησιν τῶν παραδόσεων, ἡναγκάσθησαν νὰ διεκόψωσιν κύτας πρὸ τοῦ ὥρισμένου χρόνου. Ἐξηκολούθησαν δμοις ἀκριβῶς ἐπιτελοῦντες τὰς λοιπὰς αὐτῶν ἐργασίας, ἐξετάσεις κ.λ. μέχρι τῆς 15 Ιουνίου. Ήερὶ τῆς ἐπιβλαβοῦς ταύτης ἀνωμαλίας καὶ τῆς θεραπείας αὐτῆς ἡ Πρυτανεία, ἐγκείρως καὶ σπουδαίως μετὰ τῆς ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου σκεφθεῖσκ, ἀνέφερε τῷ Ὑπουργείῳ τὰ εἰκότα.

Εἰς τὸν τακτικὸν καθηγητὴν τῆς Φαρμακολογίας κ. Θ. Ἀρεντούλην ἀνετέθη προσωρινῆς διεκ Β. Διατάγματος τῆς 28 Τερίου 1883 ἡ παραδόσις τοῦ μαθήματος τῆς Βοτανικῆς. Ὄμοιώς διεκ Β. Διατάγματος τῆς 23 Τερίου τ. ἔ. διωρίσθη ἐκ νέου διευθυντὴς τοῦ Φαρμακευτικῆς χημείας, Συνταγμολογίας καὶ διευθυντὴς τοῦ Φαρμακευτικοῦ Φροντιστηρίου ὁ καὶ ἀλλοτε τοιμῆτος δικτελέσσας κ. Γ. Κρήνος.

Διεκ Β. Διατάγματος τῆς 15 Φεβρουαρίου 1884 ἐπετράπη τῷ πρώτῳ τακτικῷ καθηγητῷ τῆς Ιστορίας καὶ τῶν εἰσηγήσεων τοῦ

Ρεματικοῦ Δικαίου καὶ τοῦ Ἀποληπτικοῦ Δικαίου κ. Κ. Φρεσορτῆρη νὰ φέρῃ τὸν τίτλον τοῦ ἐπιτίμου καθηγητοῦ.

Διεκ Β. δὲ Διατάγματος τῆς 1ης Οκτωβρίου 1883 ἐνεκρίθη ἡ παρατίτησις τοῦ τακτικοῦ καθηγητοῦ τῆς Γενικῆς Ἰστορίας κ. Δ. Βερναρδίδην, ἀπὸ τῆς θέσεώς του, δστις δὲν ἀντικατεστάθη δι' ἄλλου, καὶ οὕτω τὸ σπουδαῖον τοῦτο μάθημα δὲν ἐδιδάχθη καθ' ὅλον τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος.

Ἡ Νομικὴ Σχολὴ δι' ἐγγράφου αὐτῆς πρὸς τὸ Ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας, διαβιβασθέντος ὑπὸ τῆς Πρυτανείας τῇ ἐγκρίσει τῆς ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου μετὰ πυλλῶν συστάσεων, προέτεινεν, ὅπως ἀνατείθῃ τῷ τακτικῷ καθηγητῇ τοῦ Γαλλικοῦ Δικαίου κ. Ν. Δαμασκηνῷ τακτικῷ τὸ μάθημα τοῦ Ἐμπορικοῦ Νόμου, χηρευούσας τῆς ἑδρας ταύτης ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ ἀρχήσιου καθηγητοῦ κ. Γ. Ράλλη. Ἡ οὕτη Σχολὴ ἀπένειμε τὸν τίτλον ἐπιτίμου διδάκτορος τῆς Νομικῆς εἰς τὸν ἔζοχον νομοδιδάσκαλον κ. Ζαχαρίαν Λίγκενταλ ἐπὶ τῇ 50ετηρίδι τῆς εἰς διδάκτυρο ἀναγγοεύσεως αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ αὐτὸν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ηὔξηθη ὁ μισθὸς κατὰ 50 δραχμὰς τῶν καθηγητῶν τῆς Νομικῆς Σχολῆς κ. Κωνστ. Ν. Κωστή, Δημ. Θεοφανοπούλου καὶ Ξενοφωντας Ψαρρᾶ, μις καὶ τοῦ καθηγητοῦ τῆς Ιατρικῆς κ. Μιχαὴλ Χ. Μιγάλη, συμπληρωσάντων τὴν κατὰ νόμον πενταετίαν ἀπὸ τοῦ προδιδικηροῦ κάτων εἰς τακτικοὺς καθηγητάς.

ΠΕΡΙ ΥΦΗΓΗΤΩΝ

Ἐκ τῶν κυρίων Υφηγητῶν τινὲς μὲν ἐδιδάχησαν καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους, ἔτεροι δὲ μετὰ μικροτέρας προθυρίας προέβησαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν καθηγόντων αὐτῶν, ἀτινα ἐκουσίως ἀνέλαβον ἀπέναντι τῶν οἰκείων Σχολῶν καὶ τῆς κοινωνίας. Πλειόνες δὲ οὐδόλως ἐδιδάχαν ἐνεκκαὶ διεφόρων λόγων, τοὺς ὅποιους διεκ τῶν οἰκείων σχολῶν προέβαλον στὴ Πρυτανείᾳ ἐπὶ τῇ αἰτήσει αὐτῆς καὶ τοῦ οἰκείου Υπουργείου. Τοὺς ἐν τῇ πρώτῃ ξετηγορίᾳ ὑπαγομένους κυρίους Υφηγητὰς κατὰ καθήκον συγειδήσεως δημοσίᾳ ἐπαγομένην καὶ παρακινοῦμεν κύτοντος νὰ ἐξακολουθῶσι καὶ τοῦ λοιποῦ ἐπιμένοντες εἰς τὸν εὐγενῆ τῆς ἐπιστήμης ἔγων, ἢν ἐξελέξαντο, βεβίωιοι ὄντες δτὶ θάττου ἡ βρεφίδιον θέλουσιν ἀναγνωρισθῆ ἐπιστήμως οἱ κόποι αὐτῶν, καὶ δτὶ πολλαπλασίως θέλουσιν ἀμειρθῆ δι' αὐ-

τοὺς περὸς τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς εὐγνωμονούσκης νεότητος ἡθικῶν καὶ ὄλικῶν. Πρὸς δὲ τοὺς κ.α. Ὑφηγητὰς τοὺς ἀτελῶς λίγους ἢ μηδὲλως διδάξαντας μετὸ ψυχικοῦ ἀλγούς παρατηρῶ ὅτι τὸ Ὑπουργεῖον καὶ αἱ ἀρχὴ τοῦ Πανεπιστημίου ἔξ ἀρχας ἐπισικείσες δὲν ἐφέρμοσαν κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο αἰστηρῶς τὰ περὶ ἀμελείας τῶν Ὑφηγητῶν ὑπὸ τοῦ Νόμου δριζόμενα, καθόσυν μᾶλιστα καὶ περὰ τινῶν ἔξ αὐτῶν προύταθησαν λόγοι τῆς μὴ ἐκπληρώσεως τοῦ καθηκόντος αὐτῶν μᾶλλον ἢ ἡττον ἐπαρκεῖς. Ἀλλὰ καὶ πρὸς τούτους, ιδίως δὲ εἰς τοὺς ἀτελῶς ἢ μηδὲλως δικκιολογήσαντας τὴν ἔλλειψιν αὐτῶν ταύτην καθῆκον ἵερὸν θεωρεῖν γὰρ παρατηρήσω, ὅτι παρέλειψαν τὴν ἐκπλήρωσιν καθῆκοντος σπουδαίου, τὸ ὑποτὸν αὐθόρμητοι ἐπεζήτησαν καὶ ἀνιδέγθησαν ὑπὸ τοὺς ὅρους τοὺς διαγραφομένους ἐν τῷ περὶ Ὑφηγεσίας θεσμῷ τοῦ Πανεπιστημίου, ὅτι ὁ σκοπὸς τῆς ὑφηγεσίας ἀποτυγχάνει ἐντελῶς ὅσχις ὃ ἀνιδέγχεται τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην, καὶ ὡς μέλος τοῦ Πανεπιστημίου θεωρούμενος, δὲν ἔξεκολουθῇ τακτικῶς παραπευκέζομενος ἐν τῷ σταδίῳ τῆς ἐπιστήμης, ἢν διὰ τῆς ὑφηγεσίας ἔξελέξετο μὲν τὸν κύριον μοχλὸν τῆς ἐπιστημονικῆς αὐτοῦ εὐεργείας. Δίκαιον θεωρίως καὶ λίγην συντελεπτικὸν εἶναι νὰ ἔχωσιν αἱ ὑφηγηταὶ πλείνα ἡθικὰ καὶ ὄλικὰ πλεονεκτήματα παρὰ τοῦ γόμου ἀναγνωριζόμενα, ὅπως γίγνεται ἐν Γερμανίᾳ, τῇ γνησίᾳ τοῦ θεσμοῦ τούτου μητρὶ. Εὐχῆς δ' ἔργον ἥθελεν εἰσθιεῖ ἐν καὶ περὶ ἡμῖν εἰσήγεντο αἱ ἑκεῖ περὶ ὑφηγητῶν κρατουμέσσαι διεκτάξεις. Ὑπὸ τὴν ἐποψίν ὅμοιος τῆς ἡθικῆς ἀμοιβῆς, ἥτις διὰ τὸν ἐπιστήμονα δέουν νὰ εἶναι τὸ πολυτιμότατον, δὲν δύνανται νὰ παραπονῶνται αἱ κ.α. ὑφηγηταὶ, καθόσου καὶ τὸ Πανεπιστήμιον καὶ τὸ Ὑπουργεῖον πάντοτε ἐν πάσῃ ἐπιστημονικῇ προσωπικῇ ἀνάγκῃ προετέμησαν νὰ πληρώσωσιν αὐτὴν πρὸ πάντων ἐκ τοῦ φυτωρίου τῶν ὑφηγητῶν, καὶ μόνον εἰς σπανιωτάτας καὶ λίγην ἔξοχιταχὲς περιστάσεις ἐλήφθησαν πρόσωπα μὴ ἀνήκοντα εἰς τὴν χορείαν αὐτῶν. Οἱ δὲ φριτηταὶ πάντοτε ὑπεστήριξαν τοὺς ἐπιμελεῖτες καὶ ἐνδελεχώς ἔργαζομένους ὑφηγητὰς διὰ τῆς προθύμου καὶ τακτικῆς φοιτήσεως ἐν ταῖς παραδόσεσιν αὐτῶν. Ἐν τῷ σπουδαῖοι δὲ ἔτον ὑφηγητῶν ἀπεργίᾳ, τῇ κατὰ τὴν ἐμὴν Πρυτανείαν γενομένῃ, μετὸ ψυχικῆς χαρᾶς καὶ πατρικῆς στοργῆς ὁρεῖλω ν' ἀναφέρω τὸ ὄνομα τοῦ ὑφηγητοῦ τῶν Εἰσηγήσεων τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου κ. Κ. Δημητρίου, ὃςτις κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν τοῦτο ἔτος, κατ'

ἐπισήμους πληροφορίας, ἐδίδαξε τακτικώτατα περὶ τὰ 45 μαθήματα καὶ ἡσχολήθη συγχρόνως εἰς τὴν ἔκδοσιν τοῦ Β' τεύχους τοῦ Συγγράμματός του περὶ «Ιστορίας καὶ Εἰσηγήσεων τοῦ Ρωμαϊκοῦ Δικαίου καὶ συντόμου ἐκθέσεως τῶν Βυζαντινῶν πηγῶν», συγγράμματος σπουδαιοτάτου διὰ τὴν σπουδαζόμεναν νεολαίαν καὶ τοὺς περὶ τὸ Ρωμαϊκὸν Δίκαιον ἀσχολουμένους ἐν Ἑλλάδι.

Ἄποφάσει δὲ τῆς φιλοποιικῆς Σχολῆς καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Πειδείας ἐνεργίηθησαν μετὰ τὴν νόμιμον διοικητικὸν ὑφηγητοῦ αἱ κ.α. Νικόλαος Χ. Ἀποστολίδης, διδάκτωρ τῶν Φυσικοὶστορικῶν Ἐπιστημῶν, ὑφηγητὴς τῆς Ζωολογίας· ὁ Γεώργ. Χατζηδάκης, διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας, ὑφηγητὸς τοῦ μαθήματος τῆς Γλωσσολογίας· καὶ ὁ Δημ. Κουτσομπόπουλος, διδάκτωρ τῆς Φιλοσοφίας, ὑφηγητὴς τῆς Βοτανικῆς. Ἐν δὲ τῇ Ἰατρικῇ Σχολῇ ἐνεργίηθησαν ὁις ὑφηγητοῖς τῆς Ιατρικῆς κ.α. Κυριακὸς Κυριακίδης διὰ τὸ μάθημα τῆς παθολογίας τῶν παθῶν καὶ Μιχαήλ Κατζαρᾶς διὰ τὸ μάθημα τῶν νευρικῶν νοσημάτων. Ἐγερίθησαν δὲ προσέτι ὑπὸ τῆς αὐτῆς Σχολῆς ὁις ὑφηγητοῖς τῆς Ιατρικῆς κ.α. Ἀλέξανδρος Τριάντεις καὶ Ἀλέξανδρος Ἀλεξανδρόγιαννος εἰς τὸ μάθημα τῆς Μαιευτικῆς, ὁ δὲ κ. Σωτ. Τσολακης διὰ τὴν Οφθαλμιατρικήν.

ΠΕΡΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΩΝ

Κατὰ τὸ ἥδη λαζανὸν ἀκεδημαϊκὸν ἔτος ἐτελέσθη τὸ διαγώνισμα τοῦ μακαρίτου Λεωνίδα Σγούτα, ὅπερ πρὸ διετίας εἶχεν δρίσει ἡ Νομικὴ Σχολὴ, καὶ εἰς τὸ ὄποιον εἶχε προσδιορίσει ως θέμα «Περὶ προγαμισίας δωρεᾶς κατὰ τὸ Βυζαντινὸν καὶ Ρωμαϊκὸν δίκαιον».

Ἐκ τῶν διαρρόων δὲ συγγραφῶν αἵτινες καθυπενθήθησαν, ἔδρασεύθη ἡ τοῦ κ. Ἀντωνίου Μομφεράτου, καθαροῦ πνευματικοῦ τέκνου τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου, ἃςτις ἔλαχε τὸ δισχιλιόδραχμον γέρας. Ἐπαίνου δ' ἔξια ἐκρίθη ἡ συγγραφὴ τοῦ κ. Παν. Βορρέ, ὑφηγητοῦ τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου.

Τὸ διετὸν διαγώνισμα διαγώνισμα ὀρισμένον χρηματικὸν ποσὸν ἐδόθη, γνωμοδοτήσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου καὶ ἀποφάσει τῆς ἐν Τεργέστῃ ἐπιτροπαίς; τῆς Κοινότητος; τῶν ὄρθιοδόξων Ἑλλήνων, τῷ κ. Ἀντωνίῳ Μηλιαράκη διὰ τὴν σύνταξιν Γεωγραφίας τῆς Ἑλλάδος».

Τὸ ἐκ τοῦ κληροδοτήματος τοῦ ἀνιδίμου Παντελί Ράλλη ὑπὲρ τῶν ἀριστευσάντων φοιτητῶν ἀναλογοῦν πιστὸν τῇ Νομικῇ Σχολῇ ἐδόθη παρ' αὐτῆς τοῖς κ.κ. Ἡλίᾳ Πολυγένη, καὶ Ἡλίᾳ Διακοπούλῳ, ἀριστεύσασιν ἐν ταῖς ἐπὶ διδακτορίᾳ ἔξετάσεσιν αὐτῶν.

Ἡ δὲ θεολογικὴ Σχολὴ ἐδώκε τῇ 8ῃ Σεπτεμβρίου 1883 εἰς τοὺς φοιτητὰς αὐτῆς Ἀλέξανδρον Σωτηρόπουλον, Γερμανὸν Μαυροειδῆν καὶ Ἱωσὴφ Δημόπουλον ἀνὰ 300 δραχμάς, εἰς δὲ τὸν Ἱωάννην Ἀναστασιάδην δρ. 225, ἃ τοι ἐν συνόλῳ δρ. 1125 ἐκ τοῦ αὐτοῦ κληροδοτήματος, ἄγχρισι καὶ τοῦ ὑπουργείου τῆς Παιδείας.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἡμέρας ἀι ἀκόλουθοι μεταβολαὶ ἔγενοντο ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Πανεπιστημίου.

Διὰ β. Διατάγματος τῆς 23ης Μαΐου 1884 διωρίσθη Γραμματεὺς τοῦ Πανεπιστημίου ὁ κ. Ἀριστείδης Βαρπάζης, ἀντὶ τοῦ κ. Μίνωος Λάζπα, μετατέθη εἰς τὸ ὑπουργεῖον τῆς Παιδείας ὡς τμήματάρχης τῆς ἀγωτάτης ἐκπαιδεύσεως.

Ἐν τῷ γραφείῳ τοῦ Πανεπιστημίου ὑπέργον πρὸ πολλοῦ ἀναμέλαι πολλαὶ κατὰ τὴν κατάτοξιν τῶν πολλῶν καὶ σπουδαίων ἐν κύρῳ ὑπαρχόντων ἐγγράφων καὶ διαθηκῶν, καὶ δυσκολίαις ἐκ τούτου ἐπῆγκαζον εἰς τὴν ἀνεύρεσιν τῶν σχετικῶν ἐγγράφων τῶν ἀφορώντων εἰς τὰς ὑποθέσεις τοῦ Πανεπιστημίου. Ἐκ τούτου ἡ Ηρυτανεία, τῇ συνανέπει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου καὶ ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου, ἀνέθηκε τὴν τακτοποίησιν τῶν διαφόρων ἐγγράφων καὶ διαθηκῶν τῷ κ. Α. Λάζπα, ἀνδρὶ ἴσων τάχτῃ διὰ τὴν γραφικὴν ταύτην ἐργασίαν καὶ φιλοπόνω, ἀντὶ μηνιαίου μισθοῦ δραχμῶν 200. Οὗτος δὲ τακτικῶς καὶ μετὰ μεγάλης ἐπιμελείας ἐργασθεὶς ἐφερεν εἰς πέρας τὰς ἀκαλούθους ἐργασίας:

1) Ἀντιγραφὴν ἐν καθαρῷ βιβλίῳ πάντων τῶν ἐγγεγραμμένων φοιτητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ τοῦ ἔτους 1862 μέχρι τῆς λήξεως τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1884.

2) Ἀντιγραφὴν ἐν καθαρῷ πάντων τῶν διδακτόρων, προλυτῶν καὶ τελειοδιδάκτων ἀπασῶν τῶν Σχολῶν καὶ τοῦ Φαρμακευτικοῦ Σχολῆσιν ἀπὸ τῆς ἰδρύσεως τοῦ Πανεπιστημίου μέχρι τοῦ ἔτους 1884. Ἡ ἀντιγραφὴ ἔμενε ἐν ἴδιοις βιβλίοις δι' ἐκάστην Σχολῆν.

3) Ἀντιγραφὴν ἐν καθαρῷ κατὰ καρυολογικὴν τάξιν ἀπασῶν τῶν διαθηκῶν τῶν εὑρεγετῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἀπὸ τῆς συστάσεως αὐτοῦ μέχρι τῆς σήμερον.

4) Κατάταξιν ἀπάγνων τῶν φακέλλων, τῶν περιλαμβανόντων τὰς διαφόρους ὑποθέσεις τοῦ Πανεπιστημίου τῶν κληροδοτημάτων, τῶν δικγωνισμῶν, τῶν συλλογῶν, τῆς βιβλιοθήκης κτλ.

Δέν ἐγένετο δὲ παρ' αὐτοῦ ἡ ἀντιγραφὴ ἐν ίδιῳ βιβλίῳ προχειρῷ τῆς κτηματικῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου ὡς εἶχεν ἀπορράσσει ἡ Σύγκλητος, διότι δὲν ἐδίθησκεν αὐτῷ ἐγκαίρως καὶ πρὸς τοῦτο ἀναγκαιοῦσαι σημειώσεις. Ἐπίτης λίγην ὄψιμως ἀνανεόθησκεν καὶ σημειώσεις αἱ γενόμεναι κατὰ τὴν Πρυτανείαν τοῦ κ. Ἀναγγωστάκη, παρὰ τοῦ κ. Ζαλότη, αἱ χρήσιμοι πρὸς ἐντελῆ καταρτισμὸν εὑρετηρίου, δι' ἧς καὶ τὸ ἔργον τοῦτο δὲν ἐδιμήνθη νὴ τελεσθῆ ἐπὶ τῆς ἡμέρας Πρυτανείας. Τὴν τελείων ἐκτέλεσιν ἀμφοτέρων τῶν ἔργων τούτων θερμῶς συνίστημι τῷ ἐντέλῳ δικτύῳ μηδέποτε, θέτε οὕτω νὴ ἐπέλθῃ τέλος πλήρης ἡ τοῦτος εἰς ἀπαντά τὸ ἀφορῶντα εἰς τὸ γραφεῖον τοῦ Πανεπιστημίου.

ΠΕΡΙ ΚΑΗΡΟΔΟΤΗΜΑΤΩΝ

Τὸ πρὸ πολλῶν ἐτῶν δωρηθὲν τῷ Πανεπιστημίῳ οἰκόπεδον παρὰ τοῦ ἀνιδίμου Π. Παπαζούλου ἐν Βουκουρεστίῳ ἐπωλήθη, ἀποράσσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου καὶ τῇ ποιτόνῳ καὶ τολλῶν ἐπαίγων ἀξία ἐπιμελείᾳ τοῦ ἐκεῖ πρέσβεως κ. Δραγούρη, ἀντὶ τοῦ ποσοῦ 43,778 δραχμῶν, κίτινες καὶ εἰσεπερχόμοσιν τῇ 22 Μαΐου 1884.

Τὴν οἰκίαν τοῦ ράκαρίου Γ'. Λαζαρίνη, τῇ ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, ἡ Πρυτανεία ἐξέθηκεν εἰς ἐκπόσιαν πλειστηριασμὸν διὰ τῆς ὑπὲρ 8762 προκηρύξεως τῆς καὶ τῆς ἀπὸ 6 Μαΐου ἐκθέσεως τοῦ συμβολαιογράφου κ. Διογενίδηο. Κατεκυρώθη δ' αὗτη ἐπ' ὀνόματι τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρίας ἀντὶ 50,100 δραχμῶν.

Οἱ κατὰ τὴν θέσιν Ηλγυράτει τῶν Ἀθηνῶν πρὸ πολλοῦ κληροδοτηθεῖς ἀγρὸς παρὰ τοῦ ράκαρίου Ηλρόζενου Πετράκη διὰ τῆς ὑπὲρ 4169 διευθήκη αὐτοῦ, γενομένης τῇ 11 Ἀπριλίου 1844, ἔξετθη ἐπίσημε, ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, εἰς ἐκπόσιον πλειστηριασμὸν τῇ 13ῃ Μαΐου 1884 καὶ κατεκυρώθη

άντι δραχμών 1500 έκαστον στρέμμα. Η Πρυτανεία δημως, τῇ συνανέσει τῆς Συγκλήτου, ἡκύριως τὸν πλειστηριασμὸν ὡς ἀσύμφορον τῷ Πανεπιστημίῳ.

Μετὰ τῶν κληρονόμων τοῦ ἐκ Σάμου Ἐμμανουὴλ Κρητικόδου τῷ 1879 ἀποδιώσαντος ἐν Ἐρμουπόλει καὶ καταλιπόντος τῷ Πανεπιστημίῳ κληροδότηρα ἐν δραχμῶν παλαιῶν 10,000, (καὶ ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ἑκείνης εἰς δικαστικοὺς ἀγῶνας εὑρίσκομενοι) συνεβίβασθη μεν τῇ ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, καὶ παρ' αὐτῶν ἐλάσσον τὸ ποσὸν 8,400 νέων δραχμῶν, ἐντιστοιχούν περίπου πρὸς τὸ κληροδοτηθὲν ποσὸν τῶν 10,000 παλαιῶν δραχμῶν.

Ο κατὰ τὸν Ἀπρίλιον τοῦ 1884 ἔτους ἀποδιώσας ἐν Τζέρνοβιτς τῆς Αὐστριακῆς Βουκορίνικης βαρδίνος Νικόλαος Α. Παχτριώς κατέλιπε τὴν μεγάλην κύτον κτηματικὴν περιουσίαν εἰς τὸ ἡμέτερον Πανεπιστήμιον ὑπὸ τὸν ὄρον ἐὰν ὁ θετὸς αὐτοῦ Ρωμαῖος Φραῖτηγ (12ετῆς πεφέπου τὴν ἡλικίαν) ἥθελεν ἀποδιώσει πρὸ τῆς νομίμου ἐνηλικιστητος αὐτοῦ, ἢτοι τῷ τοῦ 24 ἔτους τῆς ἡλικίας αὐτοῦ, οὐ καὶ βραδύτερον, ἐνεν μερίων κληρονόμων. Η Πρυτανεία ἔλαβεν ἀπαντα τὸ ἀπαιτούμενα μέτρα πρὸς προφύλαξιν τῶν δικαιωμάτων τοῦ Πανεπιστημίου.

Μετὰ τῆς ἀδελφῆς, καὶ ἡς κληρονόμου προτεινούπης ἔσυτὴν τοῦ μακαρίου Παραγοριάδου, τοῦ ἐγκαταλιπόντος πολύτιμον βιβλιοθήκην καὶ ἀπασχον τὴν λοιπὴν αὐτοῦ περιουσίαν τῷ ἡμετέρῳ Πανεπιστημίῳ, χήρας Λ. Βούκοβιτζ, σκοπιώσης ν' ἐναντεώσῃ ἐνώπιον τῶν Ἑλληνικῶν δικαστηρίων τὸν ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐν Ρωμαΐστῃ διεξαχθέντα δικαστικὸν ἀγῶνα, η Πρυτανεία, τῇ ἀποφάσει τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου, συνεβίβασθη, δώσασκ αὐτῇ, μετὰλλον ἐκ πεθασμοῦ πρὸς τὴν μημην τοῦ μακαρίου ἀδελφοῦ αὐτῆς καὶ διπλαὶ ἀποφύγη τὸ Πανεπιστήμιον τὴν ἐπαναληψιν δικαστικῶν ἀγώνων, δραχμὰς χιλίας.

ΑΝΑΓΝΩΡΙΣΙΣ ΓΥΜΝΑΣΙΩΝ

Ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας, τὸ ἐν Κυδωνίσις γυμνάσιον ἀνεγγνωρίσθη ὡς ἰσοβάθμιον πρὸς τὰ ἡμέτερα γυμνάσια, καὶ κατὰ συνέπειαν οἱ φέροντες τακτικὸν ἀπολυτήριον τούτου γίνονται δεκτοὶ ὡς φοιτηταὶ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ.

ΜΝΗΜΟΣΥΝΟΝ

Τὸ κατ' ἔτος τακτικῶς τελούμενον τῇ ἕορτῇ τῷν τριῶν Περιφέλαι μηνημόσιον ὑπὸ τοῦ Πανεπιστημίου ὑπὲρ ἀναποκύσσεως τῶν ψυχῶν τῶν ἀποδιωσάντων Καθηγητῶν, εὐεργετῶν καὶ συνδρομητῶν τοῦ Πανεπιστημίου ἐτελέσθη καὶ κατὰ τὸ λῆξιν ἀκαδημαϊκὴν ἔτος κατὰ τὰ σίωθότα ἐν τῇ καθεδρικῇ ἐκκλησίᾳ. Ο αεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἀθηνῶν ἐτέλεσε τὴν ιερὰν μυστηγωγίαν, ὃ δὲ Κοσμήτωρ τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς κ. Ν. Δαμιανός τῇ ἀποφάσει τῆς Συγκλήτου ἀπήγγειλε καταλληλον τῇ περιστάσει λόγον, τυπωθέντα ἥδη δεπάνωις τοῦ Πανεπιστημίου.

ΑΡΧΑΙΡΕΣΙΑΙ

Κατὰ τὴν ἐμὴν Πρυτανείκην Κορυφήτωρες ἐξελέγησαν τὰς μὲν Θεολογικῆς Σχολῆς ὁ κ. Ν. Δαμιανός, τῆς Φιλοσοφικῆς ὁ κ. Δ. Σεμιτέλης, τῆς Νομικῆς ὁ κ. Β. Κραστῆς καὶ τῆς Ἰατρικῆς ὁ κ. Ιω. Ζωγιάς. Συγχλητικοὶ δὲ οἱ κ. κ. Θ. Ἀρστατός καὶ Κ. Ν. Κωστής, Β. Λάχων καὶ Ν. Δαμιανόγιας, σύτινες μετὰ τοῦ Ἀντιπρυτάνεως κ. Π. Κυριακοῦ ἀπετέλουν τὴν Σύγκλητον τοῦ λήξιντος ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους.

Κατὰ δὲ τὸ τέλος τοῦ κύτου ἔτους γενομένων τῶν ἀρχαιρεσιῶν διὰ τὴν ἐκλογὴν τῶν ὑποψηφίων διὰ τὴν θέσιν τοῦ Πρυτάνεως διὰ τὸ ἔτος 1884—5, ἐξελέχθησαν τοιοῦτοι οἱ κ. κ. Κ. Ν. Κωστής, Κ. Δηλιγιάννης καὶ Ηαύλος Ιωάννου, ἐκ τῶν ὅπισθιν ἡ Κυβέρνησις διώρισε Πρύτανιν τὸν Καθηγητὴν τοῦ Ποιητικοῦ Νόμου κ. Κ. Ν. Κωστήν. Κοσμήτορες δὲ τῆς μὲν Θεολογικῆς Σχολῆς ἐξελέχθησαν καὶ διωρίσθησαν ὁ κ. Ἀναστάσιος Διορ. Κυριακοῦ, τῆς φιλοσοφικῆς ὁ κ. Στ. Κουμανούδης, τῆς Νομικῆς ὁ κ. Ν. Δαμιανόγιας καὶ τῆς Ἰατρικῆς ὁ κ. Ἀχιλλεὺς Ζωργαντζέ.

ΠΕΡΙ ΠΡΟΣΑΡΤΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η εθνική και η τοῦ Πανεπιστημίου βιβλιοθήκη ὑπὲρ πάσχει ἀλληλογίαν πραγματικὴν περιουσίαν τοῦ Πανεπιστημίου ἔργων εἰς τὸν ὄψιστον τῆς ὑπερτροφίας βρθέν, ὡςτε κατὰ τὴν ὄμοιογίαν τοῦ δραστηρίου Ἐφόρου αὐτῆς ἀπὸ βιβλιοθήκης κατέστη μᾶλλον βιβλιοθήκη τῆς ὄποις καὶ ἀκτάταξις καὶ ἡ χρήσις παρέχουσι μεγίστας δυσκολίας· ἐκ τούτου, τῇ συνεννοήσει μετὰ τοῦ κ. Ἐφόρου, ἀπεφασίσθη παρὰ τῆς Ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου νὰ περιορισθῇ ἡ διάγορες πρόσωποις, βιβλίων εἰς τὸ ἀπαλύτως ἀναγκαῖα. Η δὲ σπουδαιότερα ἔργασία τοῦ ἐν αὐτῇ προσωπικοῦ κατεβάτη, οὐδὲν τοῦδε καὶ τοῦ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος εἰς τὴν ταξινόμησιν τῶν ὑπαρχόντων βιβλίων καὶ εἰς τὸν καταρτισμὸν τακτικῶν καταλόγων καὶ εἰς τὴν διὰ τοῦ τύπου ἔκδοσιν αὐτῶν. Ἐν τῇ προσχρωμάνῃ ἐκθέσει τοῦ κ. Ἐφόρου καταφαίνεται, ὅτι μετὰ σύντονον καὶ λίγην κοπιώδην ἔργασίαν ἐτελείωσε καὶ ἐδημοσιεύθη ἡδη ὁ κατάλογος τοῦ τμήματος τῆς θεολογίας, ὅτι ἡτοι μάζην ἡδη καὶ ἐντὸς ὅλιγου διανέμεται ὁ σχετικῶς πολὺ μεγαλήτερος καὶ τελειότερος τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας κατάλογος, ὅτι ἔξετυπωθη ἡδη ὁ νομισματικὸς καὶ εἰναι ἐπίτης ἔτοιμος πρὸς ἐκτύπωσιν ὁ τῆς φιλοσοφίας κατάλογος. Ὁπως; δὲ τάχιον καὶ τελειότερον τελεσθῇ τὸ ἔργον τῆς ταξινομίσεως τῶν βιβλίων καὶ τῆς συντάξεως καὶ ἔκτυπώσεως τῶν καταλόγων ἡ ἀκαδημαϊκὴ Σύγκλητος παρεδέξατο τὴν αἵτησιν τοῦ κ. Ἐφόρου ίντος ὀνταλόματος τοῦ Πανεπιστημίου προσκληθῆ ἐπιβοηθητικῆς ταξινόμου ἐκ της Ἐσπερίας. Διατυχῶς δρῶς μέχρι τοῦ τέλους τῆς ἐμῆς Πρυτανείας δὲν εἶχεν εὑρεθῆ τοιοῦτος μὲν ὅλης τὰς περὶ τούτου προσπαθείας, τὰς κατεβάλησεις ἐκ μέρους τῆς Πρυτανείας καὶ τῆς ἐφορίας. Άλλοτε σπουδαιότερον διὰ τὴν βιβλιοθήκην ζήτημα είναι τὸ τοῦ χρόνου, καθύστον πραγματικῶς καὶ ἡ ὑπάρχουσα ἡδη καὶ ἡ διὰ τῆς βίας παρεμ-

ποθεζομένη βιβλιακὴ συμφόρησις ἐν τῷ περιωρισμένῳ τῆς βιβλιοθήκης χώρῳ θέλουσιν ἐπιρέει αὐτῇ πραγματικὴν ἀποπληξίαν, λίσταν ἐπικίνδυνον καὶ διὰ τὴν ὑπαρξίαν καὶ τὴν τακτικὴν λειτουργίαν τοῦ δεξιοῦ τούτου βραχίονος τοῦ Πανεπιστημίου. Εὕτυχῶς φχίνεται ὅμως, ὅτι καὶ τὸ σπουδαιότερον τοῦτο ζήτημα δσανόπικα λύεται διὰ γενναίας μεγαλόρρονος ὑμογενεῖς συνεισφορᾶς, γενομένη πρὸς τὸν σκοπὸν ἀνεγέρσεως ιδίου κτιρίου βιβλιοθήκης.

Καὶ μολιταῖτα, Κύριοι, καὶ κατὰ τὸ ἡδη ληξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἀρκεταὶ ἔγενοντο προσδορχεῖ βιβλίων παρὰ δικρόβων Ἑλλήνων καὶ φιλελλήνων, μεταξὺ τῶν ὅποιων διεπρέπει ἡ τοῦ φιλογένους κ. Ἐμμ. Γ. Βουτσινᾶ, πλευτίσαντος διὰ τῶν νέων γχλλικῶν συγγραμμάτων τὸ τμῆμα τῆς ζέντος φιλολογίας.

Ο δὲ Νέφ. Τόρκη διάσημος χειρουργὸς Morris H. Henry ἐδωρήσετο κατὰ Μάρτιον ἵποι 1884 τῷ Πανεπιστημίῳ χειρουργικὸν ὅργανον παρ' αὐτοῦ ἐπινοηθὲν πρὸς θεραπείαν τῆς πυρσοκήλης, ὃς καὶ διέφορος συγγράμματα, ἐν οἷς γίνεται λόγος περὶ τοῦ ὄργανου τούτου καὶ περὶ τῆς χρήσεως αὐτοῦ, διὰ τοῦ ἐκεῖ ἐντέμου Ἑλλήνου προέντος κ. Μπάτση, ὑπεργένθη δὲ ἐπίσης διὰ τοῦ αὐτοῦ κ. Γ. Προξένου ν' ἀποστείλη τῷ Πανεπιστημίῳ δι' εὖδων τοῦ τὸ περισπούδαστον καὶ βαρύτιμον σύγγραμμά του «Ιστορία ἴατρική τοῦ τελευταίου ἐμφυλίου πολέμου τῆς Ἀμερικῆς». Τῷ περιεργετε τούτῳ ἐπιστήμονι ἀνδρὶ δέ καὶ τῷ ἐντιμοτέτῳ προξένῳ ἡμῶν ἐστάλη ἡ πρέπουσα εὐχαριστήριος ἐπιστολὴ διὰ τε τὰ πεμφθέντα καὶ ἐκ τῶν προτέρων διὰ τὸ ἀνιμενόμενα πολύτιμα δῶρα.

Ἐν δὲ τῷ Νομισματικῷ Μουσείῳ ἡμῶν, ἐν τῷ ὅποιῳ μετὰ ζήλου σπανιωτάτου καὶ μεγίστης δραστηριότητος ἐργάζεται ὁ ικανώτατος νομισματογνώστης κ. Ἀχιλ. Ποστολάκος προσετέθησαν κατὰ τὴν ἡμέρην Πρυτανείαν ἐκ δωρεᾶς μὲν

1) Χρυσός	26
2) Ἄργυρος (ἐν οἷς δύο ἐκ Βρετανικοῦ μετάλλου)	781
3) Χαλκός	2346
4) Μολύβδινα	55
5) Πήλινα	5
6) Τέλινα (ἀρχαία)	2
Τὸ δλον	3215

"Ηγοράσθησαν δὲ δι' έξιδων τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τὴν ίδιαν
κύτου συλλογὴν

1) Χρυσοῦν	1
2) Αργυρᾶ	4
3) Χαλκᾶ	11
Τὸ δλον	16

"Εκθεσις ἐκτενὴς καὶ ἀκριβεστάτη περὶ δλῶν τούτων κλ. ἐπειργόντη καὶ ἐστάλη τῷ Πρυτανεῖ παρὰ τοῦ Ιεκκωτάτου ἔργου κ. Ἀχιλ. Ποστολάκη, ἣτις προσαρτήσεται ἐν τέλαι.

ΦΥΣΙΟΓΡΑΦΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

"Ἐν ταῖς συλλογκαὶ τοῦ ζωολογικοῦ καὶ ὄρυκτολογικοῦ Μουσείου προσετέθησαν κατὰ τὴν ἐμὴν Πριτανείαν κατὰ τὰς ἐν τέλαι προσαρτωμένας ἐκθέσεις τῶν κ.κ. Ἡρ. καὶ Κ. Μητσοπούλου τὰ ἔξιτα:

1) Θηλαστικὰ 2 εἰδη.	2) Ησηνά 9 εἰδη.	3) Όρχη πτηνῶν 2.
4) Υγθύες 22 εἰδη.	5) Ερπετά 16 εἰδη.	6) Βιντορά 271 εἰδη.
7) Λραχνοειδῆ 35 εἰδη.	8) Μελαχιστράκα ἐν εἰδοῖς.	9) Σκωληκοειδῆ 4 εἰδη.
10) Κογγύλια 24 εἰδη.	11) Σκελετοί 8, ὅν οἱ 3	θηλαστικῶν ζώων, οἱ δὲ 5 πτηνῶν.
12) Όρυκτα 248 μεταλλικὰ καὶ		13) Λπολιθώματα 220 εἰδη.
551 πετρώματα.		Εἰς δὲ τὴν Βιβλιοθήκην τοῦ Μουσείου προσετέθησαν 37 συγγράμματα διωριθέντα ἡ
		ἀγοράσθέντα.

"Ἐν δὲ τῷ ὄρυκτολογικῷ Μουσείῳ προσετέθησαν 1) 5 καρπιγεντήρες αὐλοὶ μετὰ 5 λόγχων Βερζελίου καὶ λοιπῶν ὄργανων διὰ τὰς πυροχημικὰς τῶν φοιτητῶν ἀσκήσεις. 2) Γνωστικὴ πυξίς. 3) Μικροσκόπιον ἀπλοῦν. 4) Συλλογὴ μικρὰ ἐκ διαφόρων ὄρυκτῶν εἰς θραύσματα πρὸς ἔξτασιν τῶν χημικῶν γνωρισμάτων τῶν ὄρυκτῶν καὶ 5) Καρύνια οὐλίνα καὶ ἐσθεμένοι ἀνθρακες φυσικοί.

ΦΥΤΟΛΟΓΙΚΟΝ ΜΟΥΣΕΙΟΝ

"Ἐνεκκαὶ ἑλισίψεως ἐπιμελητοῦ τὸ προσάρτημα τοῦτο ἔμενε κεκλεισμένον καὶ δλῶν σχεδόν τὸ λῆξαν Ἀκαδημαϊκὸν ἔτος. Καὶ μάνην περὶ τὰ τέλη αὐτοῦ διωρίσθη ἐπιμελητὴς ἢ εἰδικῶς τὴν Βοτα-

νικὴν σπουδάσας ἐν τῇ Ἐπαρχίᾳ ἀναλόγως τοῦ Πανεπιστημίου κ. Σπ. Μηλιαράκης. Ούτος δὲ ἀμίσως παρέλαβε παρὰ τοῦ τέως τοιούτου κ. Χελδράκη περὶ τὰ 70,650 δείγματα φυτῶν. Τούτων δὲ 37,900 ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ραδονάκειον συλλογὴν, 32,750 εἰς τὴν γενικὴν φυτολογικὴν συλλογὴν τοῦ Μουσείου. Παρέλαβε δὲ πλὴν τούτων καὶ τὴν τελευταῖχνην δόσιν τῆς ροδοχακακούσιαν συλλογὴν ἐκ τῆς οἰκογενείας Θ. Όρφωνίδου, συγχειμένην ἐκ δειγμάτων 8,935, ἵτις ἑλεῖψει ἐπιμελητοῦ δὲν εἶχε παραδοθῆ ὑπὸ τῆς οἰκογενείας. "Ωςτε τὸ φυτολογικὸν Μουσεῖον περιέχει νῦν 79,585 δείγματα φυτῶν. Ο βοηθὸς τοῦ Μουσείου τούτου κ. Εὔστ. Ποντρόπονος ἀπελύθη τῆς θέσεως ταύτης.

ΔΗΜΟΤΙΚΟΝ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΝ

"Ἐν τῷ φιλανθρωπικῷ καὶ διδακτικῷ τούτῳ ιδρύματι, ἐν τῷ διποίῳ ἀσκοῦνται οἱ τὴν ιατρικὴν ἐπιστήμην σπουδάζοντες φοιτηταὶ τοῦ θμετέρου Πανεπιστημίου, καὶ τὸ διποίον καίτοι εἰς τὸν δῆμον ἀνήκειν, καὶ παρὰ αὐτοῦ τὸ πλεῖστον συντηρούμενον, τὸ Πανεπιστημιον πρὸ χρόνου πολλοῦ ὑποστηρίζει διὰ τῆς ἀμύθου ἐπισκέψεως τῶν ἀσθενῶν ὑπὸ τῶν καθηγητῶν τοῦ Πανεπιστημίου διὰ τῆς διατηρήσεως τῶν βοηθῶν αὐτῶν καὶ δι' ἐτησίως παρεχομένων χρηματικῶν συνδρομῶν, ἐνοσηλεύθησαν κατὰ τὴν ἐν τέλαι προσαρτωμένην ἐκθεσιν τοῦ κ. Διευθυντοῦ αὐτοῦ ἐν συνάλω κατὰ τὸ ἔτος 1883—4 ἀσθενεῖς 1215. Ἐκ τούτων εἶχον ἐναπολειρθῆ ἀπὸ τοῦ ἔτους 1882 111

καὶ ἔξιλθον μὲν ιαθέντες	893
ἀπεβίωσαν	190
ἐνχπελείφθησαν διὰ τὸ ἔτος 1884	132
Τὸ δλον	1215

"Ἐφερον δὲ αὐτοὶ αἱ νοσήματα τῆς ἐσωτερικῆς Πλαθολογίας, κατὰ τὰ διάφορα δργανα καὶ ὄργανα καὶ συστήματα καὶ τὰ εἰδοῖς διάφορον καὶ διαφοραῖς διαφέροντα τῆς ἐσωτερικῆς πλαθολογίας, ἐπίσης διάφορα τὴν φύσιν, τὴν ἔδραν καὶ τὴν ἀποικουμένην πρὸς ἄποιν των θεραπείαν, περὶ τῶν ὁποίων ἀναλυτικότερον ἀναφέρεται ἐν τῇ προσαρτωμένῃ ἐκθεσιν.

ΟΦΘΑΛΜΙΑΤΡΕΙΟΝ

Ἐν τῷ θεραπευτήριῷ τούτῳ προστάλθον ἐν συνάλφῳ ἀσθενεῖς 1124
ἐκ διαφόρων μερῶν τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐκτὸς αὐτῆς
ζητοῦντες βοήθειαν λατρειῶν διὸ τοὺς πάσχοντας ὁρθαλμοὺς αὗτοῖν.
Ἐν δὲ τῷ καταστήματι ἔνοστηλεύθησαν 136 ἀσθενεῖς ἄνδρες καὶ
γυναικεῖς εἴτινες ἐπίσης προτάλθον ἐκ διαφόρων μερῶν τῆς Ἑλλάδος
καὶ ἐκ τῆς ἀλλοδαπῆς. Ἐν τῇ προσαρτωμένῃ ἐκθίσσει τοῦ κ. Διευθυν-
τοῦ καὶ καθηγητοῦ τοῦ Πλανηταρίου κ. Α. Ἀναγνωστάκη ἀνα-
φέρονται λεπτομερῶς τὰ εἰδη τῶν νοσημάτων, τὰ ἐποτάκησαν οἱ
ἀσθενεῖς, τὸ εἶδος τῆς θεραπείας καὶ τὸ ὅποτε λέσχυτα αὐτῆς.

MAIERTHPION

Κατά τὸ λῆξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος ἐν τῷ Μαιευτήριῳ ἐγένοντο 50 τοκετοί καὶ 50 παιδία ἐπέγγυασαν ἐξ ὧν 29 ἦρεν καὶ 21 θελεα. Ἐκ τῶν βρεφῶν τὰ 49 ἐπέγγυασαν ἐν αὐλῇ καταστάσει, ἵνα δὲ μάνιν ἐπέγγυη γένεσίν, τελευτῆσαν περὶ τὸν 7ον τῆς κυνήσεως μῆνα.

Κατὰ τὸ αὐτὸν ἔτος ἐδιδάχθησαν τὴν Μακεντικὴν 27 υπόθετροι,
ἀπολυτήριον δ' ἑκατὸν 22. Λί περιβόεις τῆς Μακεντικῆς ἐγένοντο
τακτικῶς καθ' ὅλον τὸ ἀκαδημαϊκὸν ἔτος, οἱ δὲ πρακτικοὶ ἀσκή-
σαις τῶν διδακτόρων ἴστρων καὶ τῶν μαθητριῶν εἶπαν λοιόθησαν
καὶ καθ' ὅλον τὸ διάστημα τῶν διακοπῶν τακτικῶς. Ήγοράσθη-
ταν διὰ τοῦ χρηματικοῦ πυρσοῦ τοῦ πρὸς τοῦτο τακτικῶς χο-
ρῶγου μένου παρὰ τοῦ Ὑπουργείου τῶν Ἐσωτερικῶν διάφοροι σκεύη
καὶ ἐνδύματα, χρήσιμα διὰ τὰς τικτούσας καὶ τὰ νεογνά, ὡν λε-
πτομερής κατάλογος ἀπεστάλη εἰς τὸ οἰκεῖον Ὑπουργείου. Ηχητή-
γέλθησαν δὲ διάφοροι ὄργανα καὶ παρασκευάσματα ρυμεντικὰ χρή-
σιμα διὰ τὸ Μακεντήριον καὶ τὰς ἐν τῷ Ηκαντιστηρίῳ περιβόεις
τῆς Μακεντικῆς, τὰ ὅποια θέλουσσι πληρωθῆναι ἐκ τοῦ πυρσοῦ τοῦ ὅπο-
της ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου ὀρισθέντος καὶ ἀναγραφέντος; ἐν τῷ
προὔπολογισμῷ τοῦ ἀκαδημαϊκοῦ ἔτους 1884—.

ВРЕФОКОМЕИОН

Ἐν τῷ φιλανθρωπικῷ καὶ διδακτικῷ τούτῳ ιδρύεται ὑπερχώρη

κατὰ τὴν προσαρτωμένην ἐκθεσιν τοῦ διευθυντοῦ καὶ καθηγη-
τοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ. Α. Ζίγνη, τὴν 1ην Ιανουαρίου 1883
ἔκθεται καὶ ὄρισην 292, ἐξ ἡνὸς 37 μὲν διετρέφοντο ἐν τῷ βρεφοκο-
μείῳ, 255 δὲ ἐν τῇ πόλει. Κατὰ δὲ τὸ ἓτος τοῦτο ἔξετέθησαν 373
βρέφη ἐξ ἡνὸς 171 ἀρρενών καὶ 202 θηλέων. Λεπτομερής τοῦ κ. διευ-
θυντοῦ προσαρτωμένη ἐν τέλει ἐκθεσις περιγράφει τὰ κατὰ τὴν προ-
σαρτωμένην ἐν τέλει ἐκθεσις περιγράφει τὰ κατὰ τὴν προ-
σαρτωμένην ἐν τέλει ἐκθεσις περιγράφει τὰ κατὰ τὴν προ-
σαρτωμένην ἐν τέλει ἐκθεσις περιγράφει τὰ κατὰ τὴν προ-

ΘΕΡΑΠΕΥΤΗΡΙΟΝ ΜΟΔΥΣΜΑΤΙΚΩΝ ΝΟΣΗΜΑΤΩΝ

Τῷ θεραπευτικὸν καὶ διδακτικὸν τοῦτο ἔργον προώρισται εἰς τὴν θεραπείαν τῶν συφίλεμπτων νοσήματα πασχόντων γυναικῶν καὶ διευθύνεται παρὰ τοῦ αὐθικγητοῦ κ. Παύλου Ιωάννου. Περιέλαβε δέ, ἀπό τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1882 μέχρι τῆς 1 Ιανουαρίου 1884, 291 ἀριθμὸν γυναικῶν, όπό δὲ τῆς 1 Ιανουαρίου 1884 μέχρι τῆς 1 Σεπτεμβρίου τοῦ ίδιου ἔτους ἐνοπλισθόησεν ἐν αὐτῷ γυναικῶν 181. Εν τῇ λεπτομερεστάτῃ αὗται ἐκθέσει δὲ κ. διευθυντὴς ἀναφέρει τὰς πατρίδας τῶν ἁσθεῶν, τὰς εἰδη τῶν νοσημάτων, διεισαγόμενον, τὴν θεραπείαν καὶ τὸ ἀποτελέσματα αὐτῆς, τὰς βελτιώσεις δις ἐπέγνεγκεν εἰς τὸ κατέλιπτον τοῦτο καὶ τὴν πρὸ μικροῦ σύστασιν ἀνδρεῖς καὶ συφίλεμπτες πολιτειανικῆς ἀναλόγωσι τοῦ Πανεπιστημίου, πρὸς μεγίστην ὀφέλειαν τῶν πασχόντων τὴν νόσον ταύτην, τῆς καινωνίας ὄλοντος καὶ τῶν σπουδαζόντων καὶ περὶ τὰς αλιστικὰ μαζί, ματρικά συγολουμένων φοιτηῶν.

ΤΟΕΙΚΟΛΟΓΙΚΟΝ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΩΝ

Ησκήθησαν ἐν τῷ ἔργοστηρῷ τούτῳ κατὰ τὴν διάρκειαν τῆς ἑμέρας Πριτανείας, 35 οὐρτητάρι τῆς Ιατρικῆς καὶ τοῦ φαρμακευτικοῦ Σχολείου, σίτινας κατὰ τὴν περὶ τούτου ἔκθεσιν τοῦ διευθυντοῦ καὶ καθηγητοῦ κ. Ἀχιλ. Γεωργαντσὸς ἐπεδόθησαν εἰς τὴν ἀνίχνευσιν τῶν χυριωτέρων καὶ μικρῶν ἐν χρήσει εὑρισκομένων ἀνοργάνων καὶ ὄργανων διτλητηρίων. Τῇ προσαρτωμένῃ ἔκθεσι ὁ κ. Διευθυντὴς γυμνάζει τῷ Πριτανείᾳ, διὰ τὸ σχετικὸς μικρὸς ἀριθμὸς τῶν

φοιτητῶν τῶν ἐν αὐτῷ ἀπαρθέντων κατὰ τὴν οἰδη λαζανίαν καὶ τὰ προηγούμενα ἀκαδημαϊκὸν ἔτη προέρχεται: ἐκ τοῦ ἀκαταλλήλου χώρου ἐν φερόν εἶναι τοποθετημένον τὸ ἑργαστήριον. Εὔτυχῶς ἐντὸς ὅληγου αἴρεται καὶ ὁ λόγος αὐτος, διὰ τῆς ἀναγέρσεως τῶν ἑργαστηρίων, περὶ ὧν ἐν ἀρχῇ ἐγένετο λόγος, καὶ τῆς ἐν αὐτοῖς τοποθετήσεως τοῦ πρακτικοῦ τούτου ἐπιστημονικοῦ κλάδου τῆς ιατρικῆς.

ΣΥΛΛΟΓΗ ΧΕΙΡΟΥΡΓΙΚΩΝ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΑΝΑΤΟΜΙΚΩΝ ΤΟΠΟΓΡΑΦΙΚΩΝ ΠΑΡΑΣΚΕΥΑΣΜΑΤΩΝ

Αμφότεραι αἱ συλλογαι αὐται διευθυνόμεναι παρὰ τοῦ καθηγητοῦ κ. Παύλου Ιωάννου προσεκτήσαντο κατὰ τὴν ἔτη 1882—4 πολλὰ ὄργανα καὶ παρασκευάσματα χρήσιμα τῇ διδασκαλίᾳ τῶν παρ' αὐτῶν διδασκομένων μαθημάτων καὶ τῷ παρὰ τοῦ ίδίου διευθυνομένῳ νοσοκομείῳ τῶν συφιλιδικῶν νοσημάτων. Τῶν διαφόρων τούτων ὄργανων καὶ παρασκευάσματων ἀκριβής καταγραφὴ ἀκτινεται εἰς τὴν περὶ τούτου προσαρτωμένην ἔκθεσιν τοῦ κ. Παύλου Ιωάννου.

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Τὸ πρακτικότατον τοῦτο προσάρτημα τοῦ φιλολογικοῦ τμῆματος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς διευθυγῶς ἐπὶ πολὺν χρόνον διετέλει ἐν πληρεστάτῃ ἀργίᾳ καὶ ἀπρᾶξι, καὶ οὖτας οἱ εἰδικῶς εἰς τὴν φιλολογίαν ἀσχολούμενοι φοιτητοὶ ἐστερεοῦντο παντελῶς τῆς τοσοῦτου ὀφελίμου αὐτῆς ἀσκήσεως πρακτικῶς περὶ τὸ γράφειν καὶ λαλεῖν τὴν ἀρχαίαν Ἑλληνικὴν καὶ λατινικὴν γλωσσαν. Πρὸς ἐπανόρθωσιν τῶν οὐκών ἐν τῷ Φροντιστηρίῳ ἔχοντων ἡ Πρυτανεία, τῇ προηγουμένῃ συνεννοήσει μετὰ τοῦ κ. Γραμματέως, ἐπὶ πολὺ μετὰ τῆς ἀκαδημαϊκῆς Συγκλήτου συσκεψεῖσα, ἀνέφερε τῷ Γραμματέῳ τὰ δέοντα. Οἱ δὲ ρέκτης Γραμματέος, λαβὼν ὑπὲ τηνδούσιοτάτην ἐποφίην τὴν σημαντικὴν ταύτην Ἐλλειψιν τοῦ Πανεπιστημίου ἐσκέψθη ὑρίμως καὶ προέβη εἰς μετασχηματισμὸν τοῦ Φροντιστηρίου, ἀναμορφώσες τοῦτο ἐπὶ βάσεων στερεωτέρων, καὶ ἀνευρών καὶ ἐφαρμόσεις τὰ καταλληλα μέσα πρὸς ἀναζωγόνησιν καὶ τακτικὴν λειτουργίαν κύτεν.

ΑΝΑΤΟΜΕΙΟΝ

Σπουδαῖα ἀναμνῆσις ἐγένετο ἐπὶ τῆς ἡμέρας Πρυτανείας ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ τούτῳ τοῦ Πανεπιστημίου παραρτήματι, ἀφορῶσα εἰς τὴν πληθὺν τῶν διετῶν διδασκαλίαν καὶ δισκησιν τῶν φοιτητῶν τοσοῦτων ἀναγκαιούντων πειρατῶν, εἰς τὴν τελειοτέραν πρακτικὴν δισκησιν τῶν φοιτώντων ἐν αὐτῷ κτλ. οἵτινες ἔχειλονται εἰς τὸν Κήλον καὶ τὴν ἐπιμέλειαν τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀνατομίας κ. Λ. Παπακιάννου καὶ τοῦ βοηθοῦ αὐτοῦ κ. Καλλιθεακ. Κατὰ τὸ χρονικὸν τούτο διάστημα τὸ Ανατομεῖον ἐπλουτίσθη ὑπὲ πολλῶν ἀνατομικῶν ὄργανων καὶ πινάκων, οἵτινες εἶναι λίγαν χρήσιμοι εἰς τὴν σκέψιμον τοῦ καταστήματος λειτουργίαν καὶ τὴν παράδοσιν τοῦ μαθήματος τῆς ἀνατομίας, καὶ τῶν ὅποιων λεπτομερῆς καταγραφῆς ἀναφέρεται ἐν τῇ προσαρτωμένῃ ἔκθεσι τοῦ κ. καθηγητοῦ τῆς ἀνατομίας.

ΧΗΜΕΙΟΝ

Ἐν τῷ σπουδαιοτάτῳ τούτῳ τοῦ Πανεπιστημίου προσαρτήματι ὑπάρχει πραγματικῶς πληθωρικὴ κατάστασις. Ζενεκα τῆς δισκαλογίας μεταξὺ χώρου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἑργαζομένων, δις καὶ διὰ τὴν πληθὺν τοῦ ἐν αὐτῷ συσταθευθέντος ἐπιστημονικοῦ ὑλικοῦ, διστε δὲ ἐν αὐτῷ μετὰ πολλοῦ Κήλου ἑργαζόμενος καθηγητὴς τῆς χημείας κ. Α. Χρηστομάννος, ἐν τῇ ἐκτανεστάτῃ αὐτοῦ ἐκθίσει, τῇ ἐν τέλει προσαρτωμένῃ, δικαίως ἐκτίθεσι παρατηρήσεις περὶ τοῦ ίδρυματος τούτου, καὶ μετὰ δίους προβλέπει τὴν ητακτορισθήν τῶν χημικῶν συλλογῶν καὶ ὄργανων ἐν τῷ στενῷ καὶ καθύγρῳ χώρῃ τοῦ χημείου, ἐν τῷ δποίῳ καὶ οἱ ἐπιστημονικοὶ ἑργασίαι καὶ αἱ τῶν φοιτητῶν ἀσκήσεις σπουδαῖως χωλαίνουσιν. Δι' δὲ καὶ δικαίως θεωρεῖ ἀπολύτως ἀναγκαῖαν τὴν ἀνέγερσιν ίδίου χημικοῦ καταστήματος, ἐν τῷ δποίῳ καὶ πλεύνες νὰ ἑργαζώνται, καὶ αἱ ἐπιστημονικοὶ ἑργασίαι τακτικώτερον καὶ ἀνετώτερον νὰ γίνωνται, καὶ αἱ χημικὲς συλλογαι καὶ τὰ ὄργανα ἐν μεγαλητέρῃ τάξει καὶ ἀσφαλείᾳ νὰ εὑρίσκωνται. Επιμελητὴς τοῦ ἀναγκαιοτάτου καὶ χρησιμωτάτου τούτου ίδρυματος διαιρέσθη ἐπὶ τῆς ἡμέρας Πρυτανείας ὁ κ. Σπυρίδων Οἰκονομίδης, ἐπὶ πολὺ ἐν τῇ Εσπερίᾳ εἰδικῶς τὴν χημείαν ἀναλύμασι τοῦ Πανεπιστημίου σπουδάσας, βοηθός τοῦ ἐν Μονάχῳ πρεσβι-

νόμου χημικοῦ Bayer ἐκὶ πολὺ διατελέσας, καὶ διεκρίθεις διὰ τὰς ιδίας αἰτοῦ περὶ Ἰνδικοῦ σπουδχίας ἔργων του.

Ησκήθησαν δὲ ἐν τῷ γραμμαῷ ὅπὸ τὴν διεύθυνσιν καὶ ἐποπτεῖαν τοῦ τε καθηγητοῦ καὶ ἐπιμελητοῦ 56 φοιτητά, ἕξ ὧν φαρμακοποιοὶ μὲν 38, φυσικοὶ δὲ 17 καὶ μόνον εἰς ἵστρος. Ἐδιπτανήθησαν δὲ δι' ἀγορὰν ὄργανων, συσκευῶν καὶ σκευασιῶν πρὸς χρῆσιν τῆς διδασκαλίας καὶ τῶν πρακτικῶν ἀσκήσεων τῶν φοιτητῶν δραχ. 3217. Η δὲ μισθοῦσαί τοῦ ἱκανοτάτου βοηθοῦ τοῦ Χημείου κ. Μητσάκη ηὔκηθη ἐπὶ τῆς ἐμῆς Πρωτανείας εἰς δραχμὰς ἑκατὸν κατὰ μῆνα.

ΑΣΤΕΡΟΣΚΟΠΕΙΟΝ

Τὸ σπουδαῖον τοῦτο τοῦ Πανεπιστημίου προσάρτημα ἀπόλεσε κατὰ τὸ παρελθόν θέρος τῶν διάσημον διευθυντὴν αὐτοῦ Ἰαύλιον Σμίθ. Οὗτος ποσαύτας σπουδαίας ἀστρονομικῆς παρατηρήσεις ἐν αὐτῷ ὅπὸ τὸν αἴθριον τῶν Ἀθηνῶν οὐρανὸν ἔκαμε, καὶ ποσαύτας ἀστρονομικῆς ἔργκ ἐδημοσίευσεν, φέτε δι' αὐτῶν κατέστη γνωστότατος εἰς τὸν εὐρωπαϊκὸν ἀστρονομικὸν κόσμον, καὶ διακεκριμένην ἐλαῖς θέσιν ἐν αὐτῷ τὸ ἀστεροσκοπεῖον τῶν Ἀθηνῶν.

Μετὰ τὸν θάνατον τοῦ διευθυντοῦ, τὸ Ἀστεροσκοπεῖον διευθύνεται προσωρινῶς παρὰ τοῦ καθηγητοῦ τῆς ἀστρονομίας ἐν τῷ Ιλικεπιστημάῳ κ. Δ. Κοκκίδη. Οὗτος δὲ μετὰ τοῦ βοηθοῦ τοῦ Ἀστεροσκοπείου κ. Βούρλη ἐξηκολούθησε καὶ ἐξακολουθεῖ νὰ κάμῃ διαφόρους ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις, αὐτὸς γὰρ ὁ ἕδιος τὰς διὰ τοῦ μεσημβρινοῦ ὄργανου, ὁ δὲ κ. Βούρλης τὰς περὶ αἰγαλίων τοῦ ἡλίου. Ήπει ὅλων τούτων πράγματεύεται ἐν ἀκτάσει ὁ κ. Κοκκίδης εἰς τὴν ἐν τέλει προσαρτωμένην ἐκθεσιν αὐτοῦ, ἐν κύρῃ δ' ἀναρρέει προσέτι, ὅτι καὶ φοιτηταὶ τοῦ μαθηματικοῦ τμήματος ἡσκήθησαν ἐν τῷ Ἀστεροσκοπείῳ εἰς ἀστρονομικὰς παρατηρήσεις παρὰ τοῦ ἕδου κ. καθηγητοῦ, ὅστις καὶ περὶ ἀστρονομίας σύγγραμμα ἔξεδωκε πρὸς εὐκολίαν τῶν φοιτητῶν, καὶ ὅτι τὴν ἀναγραφὴν καὶ μέρος τῆς ἀναγωγῆς τῶν μετεωρολογικῶν παρατηρήσεων ἔξεχολουθεῖ μετ' ἐπιμελείας ὁ κ. Βούρλης, καὶ ὅτι ταύτας πρωτεχῶς θέλει δημοσιεύσει, πρωτίθησι δὲ πρὸς ἔτι πληρεστέραν ἔρευναν τῶν μετεωρολογικῶν φαινομένων καὶ ὑγρομετρικὰς παρατηρήσεις, διὰ τὰς ὄποικες, καθὼς καὶ διὰ τὴν τακτικωτέραν τοῦ Ἀστεροσκοπείου ἐν γένει λειτουργίαν, παρήγγειλεν εἰς Εὐωπην τ' ἀπαίτουμενα δργανα καὶ μέρος αὐτῶν ἔλαβεν ἥδη.

ΦΑΡΜΑΚΕΥΤΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟΝ

Τὸ προσάρτημα τοῦ Πανεπιστημίου ἀνεκκαγίσθη εἰς τὰς ἀρχὰς τῆς ἐμῆς Πριτανείας, διορισθέντος καθηγητοῦ τῆς φαρμακευτικῆς Χημείας τοῦ καὶ πρότερον τοιούτου διατελέσαντος κ. Γ'. Κρίνου, ἐπιμελητοῦ δὲ τοῦ διδάκτορος τῆς φιλοσοφίας κ. Κομνηνοῦ. Πρὸς ἀγασύστασιν καὶ μικράν τινας τελειοποίησιν τοῦ ἰδρύματος τούτου τὸ Πανεπιστήμιον παρέσχε διὰ πιστώσεως τῷ κ. διευθυντῇ δραχ. 7,654 δι' ἀγορὰν ὄργανων, σκευῶν καὶ σκευασιῶν ἀναγκαῖων διὰ τὰς τὴν διδασκαλίαν καὶ διὰ τὰς πρακτικὰς τῶν φοιτητῶν ἀποκρίσεις.

Εἰργάσθησαν δὲ ἐν τῷ φραγμακευτικῷ φραγματηρίῳ ἀπὸ τῆς ἐνέργειας τῆς ἀνασυστάσεως αὐτοῦ 28 φοιτηταί τοῦ φραγμακευτικοῦ Σχολείου καθ' ὅλαν τὸ ἥδη ληξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος. Ἐν τῷ προσαρτωμένῃ ἐκθέσει τοῦ κ. καθηγητοῦ ἀναφέρονται λεπτομερεῖς καὶ γενόμεναι θελτιώσεις ἐν τῷ φροντιστηρίῳ, σὶ προμήθεια τῶν σκευῶν καὶ ὑλικῶν ἀπίνατης ἡσκήθησαν διὰ τὴν διδασκαλίαν καὶ τὰς ἀσκήσεις τῶν φοιτητῶν. Βοηθὸς δὲ τοῦ ὁροντιστηρίου πρωτεύει ὁ κ. Δημοσθένης Πριγάρης.

ΑΣΤΥΚΑΙΝΙΚΗ

Κατὰ τὸ ληξαν ἀκαδημαϊκὸν ἔτος τὸ σπουδαῖον τοῦτο φιλανθρωπικὸν καὶ διδακτικὸν τοῦ Πανεπιστημίου προσάρτημα κατὰ τὴν προσαρτωμένην ἐνταξία ἐκθεσιν τοῦ διευθυντοῦ καὶ καθηγητοῦ τοῦ Πανεπιστημίου κ.Δ. Ορφανίδου, παρέσχε τὴν Ιατρικὴν συνδεσμήν του εἰς 3200 ἀρρώστους, ών θρήνες μὲν 2070, θάλαις δὲ 1130, διαφόρους τὴν τὴν ἡλικίαν τὸν τόπον τῆς διαιρευτῆς τὴν νόσουν ἣν ξπασχον καὶ περὶ ών λεπτομερεῖς ἀναρρέει ἐν τῇ ἐκθέσει. Εὐεγγράφησαν δὲ καὶ ἡσκοῦντο ἐν τῷ καθηγητορεῖ τούτῳ 154 διδάκτορες τῆς Ιατρικῆς τοῦ ἡμετέρου Πανεπιστημίου. Ἐκ δὲ τῶν 95 διδάκτορῶν, τῶν ἐγγράφεντων τῷ ἔτει 1882—3, 50 ἔλαχον τὴν γενομεσμένην ἀπόδειξιν καὶ προστίθησαν εἰς τὰς πρακτικὰς ἔξετάσεις, 45 δὲ διέκοψαν τὰς ἐν τῷ ἀστυκαΐνικῇ τακτικάς αὐτῶν φοιτήσεις εἰς τὸ ἔξωτερον μεταβάντες ἢ ως στρατιωτικοῖς ἵστροι ὑπερεπομπτές. Τὰ δικτύα τοῦ Πανεπιστημίου χορηγούμενα φάρμακα καὶ λοιπὰ ἀναγκαῖα ἀναρρέονται λεπτομερεῖς ἐν τῇ ἐκθέσει τοῦ κ. διευθυντοῦ.

ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ ΤΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Η περιουσία τού Πανεπιστημίου αποτελεῖται 1) ὑπό κτηματικής καὶ 2) ὑπό χρηματικής περιουσίας.

Καὶ ἡ μὲν κτηματικὴ αὐτοῦ περιουσία συνίσταται ἐκ δραχμῶν 2,597,771.60, ἡ δὲ χρηματικὴ ἐκ δραχμῶν 2,855,269.19.

Τὸ παθητικόν, ὅτοι τὰ χρέα τοῦ Πανεπιστημίου, συνίσταται ἐκ δρ. 434,200.50. Καθαρὰ λοιπὸν περιουσία τοῦ Πανεπιστημίου τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 1883 ἦτο 5,018,832.30.

Τῇ 1ῃ Σεπτεμβρίου 1884 τὸ μὲν ἐνεργητικὸν τῆς περιουσίας ἔνθρακετο εἰς 5,944,798.68, ἀποτελουμένη ὡς ἔξις :

1) ἀπὸ τὴν κινητὴν καὶ ἀκίνητον ἐν γένει περιουσίαν ἔνεργομένην εἰς	δρ. 2,596,819.02
2) ἀπὸ τὴν χρηματικὴν	" 3,347,979.66
Ἐν σύνθετῳ	" 5,944,798.68

Τὸ δὲ παθητικόν ὅτοι τὰ χρέα εἰς .....

" 707,652.31

Καθαρὰ λοιπὸν περιουσίαν ὄπληχε τῇ 1 Σεπτεμβρίου 1884 .....

" 5,237,146.37

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τῆς περιουσίας τοῦ Πανεπιστημίου ἐν γένει.

Τὰ δὲ τῆς διαχειρίσεως τῆς περιουσίας ταύτης ἀποτελέσματα κατὰ τὸ ἀκαδημαϊκὸν ὕστος τῆς ἔμπορης Πρυτανείας κατὰ κερδάλαια τοῦ προϋπολογισμοῦ καὶ τὰς μερίδας τοῦ καθολικοῦ ἔχουσιν ὡς ἔξις :

Α') Εἰσπράχθησαν μὲν ἀπὸ τῆς 1ης Σεπτεμβρίου 1883 μέχρι τῆς 31ης Αύγουστου 1884 ἐκ τῶν τακτικῶν προσόδων τοῦ Πανεπιστημίου καὶ τῶν ἐπιβεβρυμένων κατῶν κληροδοτημάτων διὰ τακτικῶν διπλοτόπων τοῦ ταμείου ἐπὶ τῇ βάσει τῶν προϋπολογισθέντων ὡς ἔξις :

1) Ἀπὸ μερίσματα δικφόρων μετοχῶν	δρ. 124,310.—
2) " τόκους δικφόρων δανείων	" 104,896.71
3) " τέλη διπλωμάτων, ἀποφοιτηρίων, ἔγγραφῶν καὶ ἀνανεώσεων	" 63,032.30
4) " ἁνοίκια οἰκιῶν Παπαδάκη	" 23,290.60
5) " διαφόρους προσόδους	" 28,918.35
6) " πρακτικὲς ἀσκήσεις φοιτητῶν	" 1,800.—
7) " συνδρομὴν τοῦ Δημοσίου	" 2,250.—
8) " δικφόρων κληροδοτημάτων	" 26,038.55
9) " κέρδη ὄμολογιῶν	" 486.35
Ἐν σύνθετῳ	" 375,022.86

Β') Ἐδαπανήθησαν δὲ δυνάμει ἐνταχθμάτων τῆς Πρυτανείας διὰ δικφόρους ἀνάγκας τοῦ καταστήματος καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ψηφισθέντος προϋπολογισμοῦ τῶν ἔξιδων τὰ ἔξις :

1) Εἰς μισθιστούσαν ὑπαλλήλων	δρ. 42,160.10
2) " διπλοτροφίκες διατάξεις κληροδοτημάτων	" 9,888.—
3) " " τῶν ἐν Εὐρώπῃ περιουσιαζόντων	" 8,140.—
4) " " κληροδοτήματος Παπαδάκη	" 7,350.—
5) " μισθιστούσαν ὑπαλλ. φυσιογρ. Μουσείου	" 6,093.20
6) " ἔξιδα φυσιογρ. Μουσείου	" 1,565.55
7) " μισθόν προσωπικοῦ θετανικῆς συλλογῆς	" 2,262.45
8) " ἔξιδα θετανικῆς συλλογῆς	" 21.70
9) " " διδασκαλίας ιατρικῆς Σχολῆς	" 3,856.49
10) " " " φιλοσοφ.	" 1,759.40
11) " φόρμακα καὶ ἔξιδα Ἀστυχλινικῆς	" 3,540.25
12) " ἐπισκευής Πανεπιστημίου	" 4,791.55
13) " " τῶν οἰκιῶν αὐτοῦ	" 6,003.85
14) " φόρους οἰκοδομῶν καὶ ἀσφάλιστρα	" 9,096.65
15) " τόκους δανείων	" 17,856.95
16) " τύπωσιν διπλωμάτ. καὶ ἀγορὰν μεμβρ.	" 2,043.75
17) " ἐξεταστρα τῶν Καθηγητῶν	" 30,516.70
18) " βοηθήματα διάφορα	" 12,022.85
19) " δαπάνας διαφόρους	" 14,153.10
Πρὸς μεταχερήν	" 182,802.54

	Έκ μεταφοράς δρ.	182,802.54
20)	Εις έξοδα πρακτικῶν ἀποκόπων	" 1,645.20
21)	" συνδρομῆς ἐκποιδευτηρίου	" 3,214.25
22)	" διαχωνίσματα (Σγρύτα)	" 2,418.90
23)	" ἑσωτερικήν καὶ έξωτερ. φετισμῶν ..	" 2,225.80
24)	" έξοδα δικαιστ. καὶ ἀμοιβῆν διεκγύρων ..	" 1,349.90
25)	" έξοδα συντηρήσεως κήπου	" 49.70
	Έν σλιφ.....	" 193,726.29

'Αφαίρουμένων τῶν έξοδων ἀπὸ τὰ έσοδα γένει περίσσευμα καθαρόν	" 181,296.57
---	--------------

Πλὴν δὲ τούτων εἰσεπράγγησαν καὶ τὰ έξοδα χρηματικά ποσά:

1)	Άπὸ κληροδότημα Δικ. Αιγαίντου	δρ. 220,000.—
2)	" " Δ. Τζανόφλη	" 39,200.—
3)	" " Τρικυνταφύλλιας Δ. Κριεζή	" 22,321.40
4)	" κληρονομίκην Τρικυνταφύλλ. Κριεζή	" 55,096.50
5)	" πώλησιν ἀκινήτων κτημάτων (Παπάζογλου)	" 45,700.65
6)	" πώλησιν 10 μετοχῶν Εθν.Τρ.(Κριεζή)	" 43,400.—
7)	" κληρικούσιας κλ. βιβλιογρίας Εθν. πλανείου	" 34,527.90
8)	" ἐπιστρυφὴν παρακαταθηκόν	" 5,360.60
9)	" ἀγδριάντα Γλαύδωνος	" 1,050.—
10)	" Εθν. Τράπεζην εἰς ἀνοικτὸν λόγιον	" 276,000.—
11)	" κληρονομίκην Γ. Λασσάνη	" 1,457.50
12)	" ἄντοκη δάνειον	" 1,033.30
13)	" πώλησιν μιᾶς λυχνίας	" 250.—
14)	" δικόλοιπον Ιης Σεπτεμβρίου 1883	" 8,311.20
	Έν σλιφ.....	" 935,085.52

Διατεθεῖσαι ως έξοδοι:

1)	Εἰς ἀγορὰν 50 μετ. Εθν. Τραπ. (Δ.Αιγαίντου) δρ.	205,150.—
2)	" " " " (Τράπ. Κριεζή) "	43,400.—
3)	" " " " Σιδηρ. Ρωμ.(Ν.Καρούση) "	100.—
4)	" " " " Σερβ. Τραπέζης (Ιδίου) "	60.—
	Ηρὸς μεταφορᾶν "	248,710.—

5)	" " λαχειοφ. Σερβίας (Ιδίου) "	200.—
6)	" " δρολογιδὸν δάνειον 120 ἑκατομ·	" 147,253.50
7)	" " μετ. Αύτοκρ. Τραπ. Ρωσ. (Τσούφλη) "	" 39,200.—
8)	" " ὄργανων πρὸς πλούτισμὸν συλλογῶν	" 22,974.16
9)	" " βιβλίων καὶ δέσιν αὐτῶν διὰ τὴν Παναπιστ. Βιβλιοθήκην	" 9,245.70
10)	" " ἐπίπλων καὶ ἐπισκευῆς αὐτῶν	" 3,505.10
11)	" " νομισμάτων ἀρχικῶν (νομισμ.συλλ.)	" 1,000.—
12)	" συνδρομὴν συγγραμμάτων	" 6,266.—
13)	" πλούτισμὸν φυσογρ. Μουσείου	" 5,333.05
14)	" " βεταν. συλλογῆς	" 202.65
15)	" ἄντοκον δάνειον Βλάχου (χληρ. Βλάχου)	" 16,741.10
16)	" αἴξησιν ἀκινήτων κτημάτων	" 3,630.00
17)	" λαζαρέων τῶν ἐνεργειαρχεύοντων ἔργων τριπλασία	" 122,849.45
18)	" Μουσείου Βαλσαμάκη	" 51.—
	τῆς περιουσίας Τρικυνταφύλλιας Κριεζή	
	" Περιουσία Παναπιστημίου	" 37,599.15
	" Κληροδ. Τρικυνταφύλλ. Κριεζή	" 24,444.50
	" Κληροδ. Πολυγάρου	" 15,277.75
20)	Εἰς ἐπιστροφὴν παρακαταθηκόν Α. Τσούφλη	" 6,439.40
21)	" " " " Οίκονόμου	" 2,247.15
22)	" έξοδα κληρονομίας Τρικυνταφύλλ. Κριεζή	" 5,257.15
23)	" κληρονομίαν Γ. Λασσάνη	" 5,805.—
24)	" ἀνδριάντα Γλαύδωνος	" 4,000.—
25)	" " Γκιλφορδ	" 5,000.—
26)	" Κωνσταντίνον Φρεαρίτην	" 891.—
27)	" Εθν. Τράπεζην εἰς λόγιον χρέους	" 195,356.20
	Εἰς μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ τῆς Ιης Τερζίου 1884	" 5,611.11
	Έν σλιφ	" 935,085.52

Κατὰ τὴν Ιην Σεπτεμβρίου 1884 ὑπῆρχεν εἰς τὸ Παναπιστήμιον τὰ έξοδα χρηματικὴ περιουσία:

- 1) 449 μετοχαὶ τῆς Εθν. Τραπέζης ὀνομαστικαὶ.
- 2) 12 τῆς ἀτμοπλοΐας ἔλλην. Έταιρίας.
- 3) 80 τῆς διεθνοῦς ἐμπορικῆς Τραπ. Πατρουπόλεως.

36)	»	τελικός δανειστικός Φορούπλακη ······	»	43,958.05
37)	»	μερισμ.διεθνούς εμπορ.Τρ.Ηετέρουπλάκας	»	7,193.30
38)	»	συνχλλήγματα διάφορων ······	»	5,061.20
39)	»	δικαιοστικό προκαταβολών ······	»	2,509.65
40)	»	Αύτοκρατ. Τρ. Ρωσίας ······	»	49,107.15
41)	»	έπιστροφαλών ὀπωκτήσεων ······	»	45,638.10
42)	Μέχρι ταμβακοθήκης ἀδιαμόντινας ······	»	4,302.70	
43)	Δύο φέλλια χρυσᾶ μὲ ἀδιάμοντας ······	»	4,302.45	
44)	Διάφορα χρυσᾶ νομίσματα ······	»	388.70	
	Μετρητὰ ἐν τῷ ταμείῳ ······	»	5,611.11	

Ταῦτα εἶναι, σεβόμενη ὁμογένεις, τὰ απουδάκιστα τῶν ἐπὶ τῆς
ἔμπορης Πρυτανείας γενομένων. Ἐκ τούτων δὲ ἀριδήλως καταφρίνε-
ται, ὅτι τὸ ἡμέτερον Ηλευθερίμιον εὐν τῷ χρόνῳ προϊόντι προ-
βούνει καὶ ὑλικῶς καὶ πνευματικῶς καλόν, ὅτι κατὰ μικρὸν συρ-
πληροῦνται αἱ ἐν κύτῳ ὑπάρχουσαι ἐπιστημονικαὶ Ἑλλείψεις καὶ
ἀνάγκαι, καὶ παρέχεται ἡ εὐχάριστος ἀλπίς, ὅτι τὸ Ἑλληνικὸν Ηλε-
υθερίμιον σταθερώς εἰς τὴν τελείωτην του βασίν, θέλει διυγγίζει
ἐν βροχεῖ γρανικῷ διαστήματι νὰ φύσῃ εἰς τὰν ὑπέρλαμψαν αὔτου προ-
ορισμόν, τὴν προσγωγὴν τῶν Ἐπιστημῶν καὶ τὴν οκύπιμον ἐφαρ-
μογὴν κύτῳ εἰς τὰν κοινωνικὸν βίον. Ταῦτο ὑπόσχονται ἡμεῖς καὶ
ὅσημέραι γενέμεναι συμπληρώσεις τῶν Ἑλλείψεων αὐτοῦ, δηλα-
τὰς ἐπόψεις, αἱ ἔγαθεις προθέσεις καὶ ἐνέργειαι τῆς προσταμένης
ἀρχῆς, οἱ ἐνδελεγεῖται κόποι καὶ αἱ ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι τῶν Κα-
θηγητῶν καὶ Υφυγητῶν καὶ ὁ Ζῆλος καὶ ἡ φιλοτιμία τῶν ἀκαδη-
μαϊκῶν πολιτῶν. Τελευταῖον καθήκοντα εἰρήνην ἐκπληρῶν, ἐκρράζει τὴν
ἔγκληδιον εὐγνωμοσύνην μου εἰς τὴν ἀκαδημαϊκὴν Σύγκλητον τὴν
ὑποστηρίξασκαν καὶ καθοδηγήσασκαν μα εἰς τὰς δυσκόλους τοῦ Πρυ-
τανικοῦ μου βίου περιπετείας, εἰς τοὺς Γραμματεῖς τοῦ Ηλευθερί-
μον, εἰς τὴν πρώτων μετ' ἐμοῦ ἐργασθέντα καὶ εἰς τὸν ἐν τέλει αὐτὸν
ἀντικαταστήσαντα, οἵτινες εἰργάσθησκαν μετὰ πολλοῦ Ζῆλου καὶ
μεγάλης φιλοπονίας περὶ τῶν διερρύθμων ὑποθέσεων τοῦ Ηλευθερί-
μον, εἰς τοὺς Ὑπογραμματεῖς, τὸν Λογιστὴν καὶ Ταχίσιν, περὶ τῶν
όποίων ἐν πεποιθήσαι λέγω ὅτι ἐξεπλήρωσαν μετὰ Ζῆλου θρησκευτι-
κοῦ τὰ βρέπει καὶ δύσκολα καθήσαντα αὐτῶν.